

Economisch Weekblad

voor Nederlandsch-Indië

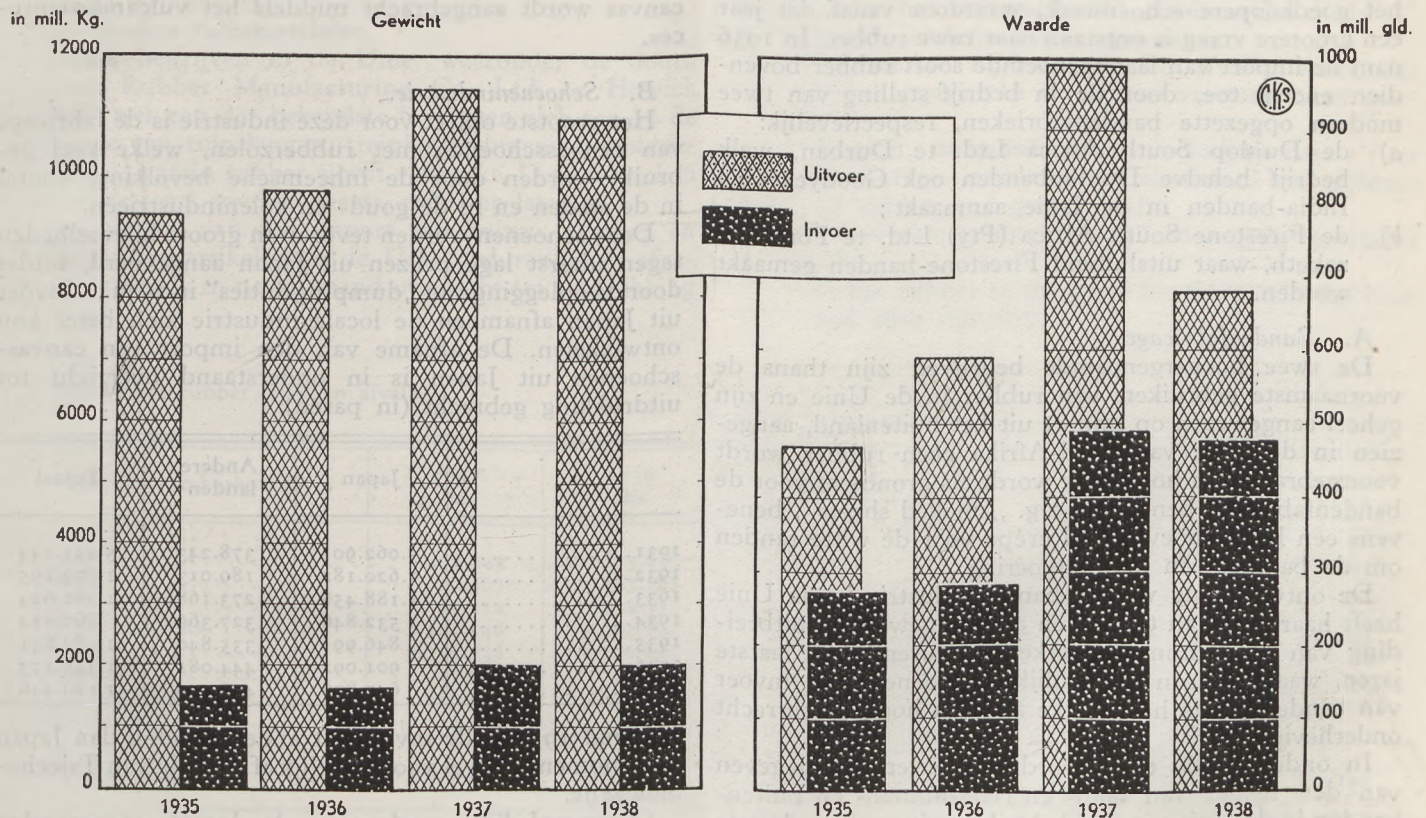
Orgaan van het Departement van Economische Zaken met medewerking van Hoofden van Departementen, Diensten en Bedrijven, alsmede van niet-ambtelijke personen en organisaties.

8e Jaargang

17 FEBRUARI 1939

No. 7

De handelsbalans van Ned.-Indië 1935-1938.¹⁾

1) Excl. goud en zilver. In de uitvoerwaarde is de opbrengst der uitvoerrechten begrepen.

De hierboven afgedrukte grafieken, welke op verschillende schaal zijn geteekend en derhalve onderling niet vergelijkbaar zijn, demonstreeren zeer duidelijk, dat de uitvoer van 1937 op 1938 belangrijk is gedaald, de invoer daarentegen nagenoeg gelijk is gebleven.

De vermindering van het uitvoergewicht na meerdere jaren van onafgebroken stijging, moet voornamelijk worden toegeschreven aan den aanzienlijk teruggelopen export van rubber, tapiocaproducten en maïs.

Het decrees van de waarde tot een niveau, dat, de valuta-depreciatie in aanmerking genomen, zeker niet gunstiger is dan dat van 1936, komt voor 50% op rekening van rubber. Daarna volgen tin en tinerts, copra en palmolie.

Het verloop van den invoer werd sterk beïnvloed door verhoogde importen van rijst en kapitaalgoederen, waaronder in het bijzonder vliegtuigen (zie Ec. Weekblad van 3 Febr. jl.). Consumptiegoederen en hulp- en grondstoffen voor landbouw en industrie werden over het algemeen in geringere hoeveelheden ingevoerd dan in 1937, doch de aanvoeren bleven, nog afgezien van den import in December, boven het niveau van 1936.

Het resultaat van deze ontwikkeling is een uitvoeroverschot, dat nauwelijks hooger is dan het saldo over 1935.

(Centraal Kantoor voor de Statistiek,
Afdeling Handelsstatistiek).

De rubbersituatie in de Unie van Zuid-Afrika.

Toepassing.

De industriële toepassing van rubber in de Unie van Zuid-Afrika heeft gedurende de afgelopen jaren een zeer uitgesproken ontwikkeling ondergaan, waarbij verschillende fasen waarneembaar zijn geweest.

Gedurende de jaren 1932 tot 1934 is eerst een toenemende belangstelling te constateren geweest voor crêperubber en zoolcrêpe, hoofdzakelijk ten behoeve van de schoenenindustrie, welke door de oplegging van dumpingsrechten op het Japansche product in 1932 in staat werd gesteld de locale productie aanzienlijk uit te breiden, vooral voor goedkope canvasschoenen met rubberzolen, welke hoofdzakelijk bestemd zijn voor de inheemsche bevolking.

Vanaf 1935 is men echter meer en meer overgegaan tot het gebruik van ge vulcaniseerde rubberzolen voor het goedkoopere schoenwerk, waardoor vanaf dat jaar een grootere vraag is ontstaan naar ruwe rubber. In 1936 nam de import van laatstgenoemde soort rubber bovendien enorm toe, door de in bedrijf stelling van twee modern opgezette bandenfabrieken, respectievelijk:

- a) de Dunlop South Africa Ltd. te Durban, welk bedrijf behalve Dunlopbanden ook Goodyear- en India-bandens in de Unie aanmaakt;
- b) de Firestone South Africa (Pty) Ltd. te Port Elizabeth, waar uitsluitend Firestone-bandens gemaakt worden.

A. Bandenfabricage.

De twee hoogergenoemde bedrijven zijn thans de voornaamste gebruikers van rubber in de Unie en zijn geheel aangewezen op import uit het buitenland, aangezien in de Unie van Zuid-Afrika geen rubber wordt voortgebracht. In hoofdzaak wordt als grondstof voor de bandenfabricage benodigd z.g. „smoked sheets”, benevens een kleine hoeveelheid crêpe voor de witte randen om de banden van luxe uitvoering.

De ontwikkeling van de bandenindustrie in de Unie heeft haar ontstaan te danken aan de geweldige uitbreiding van het automobielverkeer gedurende de laatste jaren, waardoor een aanzienlijke en toenemende invoer van banden plaats had, welke aan een hoog invoerrecht onderhevig zijn.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van den invoer van auto- en fiets-binnen- en buitenbanden in de Unie van Zuid-Afrika gedurende de laatste 6 jaren.

Jaren	Hoeveelheid 1000 lbs	Waarde £
1932.....	6.476	401.019
1933.....	8.613	423.823
1934.....	14.790	674.063
1935.....	8.658	430.768
1936.....	9.639	464.446
1937.....	6.262	326.558
1938 (eerste 9 mnd.)	3.665	192.948

Uit deze cijfers blijkt wel duidelijk, dat na de in bedrijf stelling der twee bandenfabrieken vanaf 1935 een afnemende tendenz is ontstaan in den import van afgewerkte banden in de Unie, hoewel een niet onbelangrijke invoer is blijven bestaan.

Dit moet worden toegeschreven aan het feit, dat de kwaliteit van het locale product door verschillende verbruikers nog niet gelijk wordt gesteld aan het geïmporteerde artikel, terwijl bovendien de ingevoerde automobielen — welke niet in de Unie geassembleerd worden — steeds met banden worden geleverd. De General Motors- en Fordfabrieken, welke te Port Elizabeth eigen „assembly-plants” hebben, gebruiken lokaal aangemaakte banden voor de door hen afgeleverde automobielen. De Fordauto's worden steeds met Firestone-bandens afgeleverd, waarmede de Fordfabrieken een contract hebben.

Naast de fabricage van nieuwe bandens wordt gedurende de laatste jaren in de Unie in toenemende mate door kleinere bedrijven „retreading” van oude bandens toegepast, bij welk proces een nieuwe rubberlaag op het canvas wordt aangebracht middels het vulcanisatieproces.

B. Schoenenindustrie.

Het grootste object voor deze industrie is de fabricage van canvasschoenen met rubberzolen, welke veel gebruikt worden door de inheemsche bevolking, vooral in de steden en in de goud- en kolenindustrieën.

Deze schoenen werden tevoren in groote hoeveelheden uiters laag prijzen uit Japan aangevoerd, totdat door de oplegging van „dumping duties” in 1932 de invoer uit Japan afnam en de locale industrie zich beter kon ontwikkelen. De afname van den import van canvasschoenen uit Japan is in onderstaand overzicht tot uitdrukking gebracht (in paren):

	Japan	Andere landen	Totaal
1931.....	5.062.901	378.243	5.441.144
1932.....	1.620.182	189.013	1.809.195
1933.....	1.188.456	273.168	1.461.624
1934.....	532.846	327.366	860.212
1935.....	846.991	335.840	1.182.831
1936.....	901.092	444.081	1.345.173
1937.....	643.876	476.570	1.120.446

Vanaf 1934 is de invoer uit andere landen dan Japan toegenomen, en wel voornamelijk afkomstig van Tsjecho-Slowakije.

Oorspronkelijk werd voor de lokaal aangemaakte canvasschoenen zoolcrêpe gebruikt, welk materiaal echter voor het goedkoopere schoenwerk — vooral in concurrentie met het Japansche product — te duur bleek te zijn, zoodat men omstreeks 1934 in de Unie in toenemende mate is overgegaan tot het aanmaken van canvasschoenen met ge vulcaniseerde rubberzolen, op voorbeeld van het uit Japan geïmporteerde product. Daartoe werden in vele gevallen de benodigde machinerieën in Japan besteld. Bij toepassing van het vulcanisatieproces bestaat als regel slechts ongeveer 30% van de zool uit rubber, terwijl de overige bestanddeelen van veel goedkoopere materiaal zijn. Op deze wijze is men in staat om de goedkoopste canvasschoenen in de winkels te verkoopen voor 2/- tot 2/6 per paar.

Voor de Europeesche bevolgingsklasse wordt nog zoolcrêpe gebruikt ten behoeve van den aanmaak van

canvas-tennisschoenen met rubberzolen en van leeren sportschoenen met rubberzool. Voor dit doel wordt als regel latex gebruikt voor het bevestigen van de zool aan den schoen.

Bovendien heeft in de Unie een geregelde import plaats van gereed gemaakte rubberhakken, -zolen en -schoenpunten, welke gedurende de afgelopen jaren vrij constant is gebleven, zooals onderstaande cijfers aantoonen.

Jaren	£	Jaren	£
1931	15.756	1935	16.212
1932	11.106	1936	11.255
1933	12.341	1937	11.883
1934	11.234		

Deze artikelen worden hoofdzakelijk uit Engeland en de V.S. van Amerika aangevoerd.

C. Andere rubberartikelen.

Enkele bedrijven in de Unie, waaronder de South African Rubber Manufacturing Co. Ltd. te Howick (Natal) wel een der bekendste is, leggen zich toe op de fabricage van tuinslangen, treinkoppelingen en isolatiemateriaal, waarin rubber wordt verwerkt. Deze fabrieken nemen als regel smoked sheets, crêpe en latex af.

Het verloop van den import van buizen, slangen en andere rubberartikelen in de Unie gedurende de afgelopen jaren is in nevenstaand overzicht tot uitdrukking gebracht.

I Onbewerkte rubber (ruw en afval).

A. Naar de hoeveelheid.

Landen van herkomst	1937 lbs.	1936 lbs.	1935 lbs.	1934 lbs.	1933 lbs.	1932 lbs.
Engeland.....	437.245	815.957	173.558	124.582	5.238	3.129
Br.-Indië.....	22.407	123.187	4.520	—	—	—
Ceylon.....	91.212	134.553	—	159	—	—
Straits Settlements.....	4.520.148	5.904.262	885.691	1.879.219	1.178.258	561.735
Ned.-Indië.....	7.328.546	1.170.656	1.580.875	183.052	2.610	—
Liberië.....	67.552	26.435	—	—	—	—
V. S. v. Amerika.....	857.560	421.393	277.219	327.216	143.877	67.290
Andere landen.....	2.626	36.625	3.105	759	1.133	—
Totaal.....	13.327.296	8.633.068	2.924.968	2.514.987	1.331.116	632.154

B. Naar de waarde.

Landen van herkomst	1937 £	1936 £	1935 £	1934 £	1933 £	1932 £
Engeland.....	5.816	19.007	2.403	2.777	170	81
Br.-Indië.....	794	3.953	126	—	—	—
Ceylon.....	4.084	4.447	—	6	—	—
Straits Settlements.....	196.834	177.453	21.075	43.686	14.593	3.933
Ned.-Indië.....	299.031	35.861	37.588	4.402	35	—
Liberië.....	2.844	728	—	—	—	—
V. S. v. Amerika.....	8.752	4.432	3.292	3.028	1.470	637
Andere landen.....	160	1.252	216	63	38	—
Totaal.....	518.315	247.133	64.700	53.962	16.306	4.651

Jaar	Waarde in £	Jaar	Waarde in £
1931	168.707	1935	179.519
1932	109.615	1936	236.739
1933	155.304	1937	310.688
1934	180.588		

Deze cijfers vertoonen gedurende de laatste jaren een toenemende tendenz, ondanks de zich steeds uitbreidende Unie-industrie, waarvoor ongetwijfeld in de toekomst meer ruwe rubber als grondstof benodigd zal worden.

Latex wordt alsnog voor verschillende doeleinden toegepast, waaronder genoemd kan worden het bespuiten van muren met een mengsel van latex en asbest voor geluidsisolatie, hetwelk o.a. in verschillende bioscopen heeft plaats gehad.

Import.

In de douanestatistieken van de Unie van Zuid-Afrika wordt onder het verzamelhoofd „Onbewerkte Rubber” de volgende onderindeeling gemaakt:

I. „Onbewerkte rubber, ruw en afval”, waaronder volgens opgave van de douane verstaan moet worden:

Rubber, unmanufactured, including latex; first latex crêpe; crude, waste, masticated and reclaimed rubber and gutta percha.

II. „Onbewerkte rubber, Crêpe”, waaronder gerekend wordt:

Crêpe rubber in the piece for the use in the boot and shoe industry.

II. Onbewerkte rubber (Crêpe).

A. Naar de hoeveelheid.

Landen van herkomst	1937 lbs.	1936 lbs.	1935 lbs.	1934 lbs.	1933 lbs.	1932 lbs.
Engeland.....	96	538	125	12.687	19.525	2.159
Br.-Indië.....	—	1.417	—	18.473	17.605	24.472
Ceylon.....	—	2.800	—	23.330	42.608	56.747
Straits Settlements.....	23.676	39.605	39.977	207.484	139.820	132.282
Ned.-Indië.....	549.049	501.217	342.479	1.250.654	688.626	253.795
Japan.....	—	—	—	108.520	15.200	—
Andere landen.....	1.131	—	—	—	—	200
Totaal.....	573.952	545.577	553.908	1.621.148	923.384	469.655

B. Naar de waarde.

Landen van herkomst	1937 £	1936 £	1935 £	1934 £	1933 £	1932 £
Engeland.....	16	28	14	440	512	48
Br.-Indië.....	—	47	—	566	403	515
Ceylon.....	—	98	—	765	1.017	956
Straits Settlements.....	1.117	1.361	1.179	6.524	3.578	1.848
Ned.-Indië.....	26.503	18.376	4.603	41.100	18.237	4.440
Japan.....	—	—	11.043	2.927	406	—
Andere landen.....	177	—	—	—	—	4
Totaal.....	27.813	19.910	16.839	52.322	24.153	7.811

In de voorgaande tabellen wordt een vergelijkend overzicht gegeven van den Unie-import van onbewerkte rubber, volgens hoogergenoemde indeeling, gedurende de afgelopen 6 jaren.

Uit die cijfers valt wel duidelijk deen orme toeneming van den import van ruwe rubber te constateeren, culmineerend in 1937 tot een hoeveelheid van bijna 6.000 tons, terwijl daarentegen de invoer van crêpe, na een flinke „setback” in 1935, gedurende de jaren 1935, 1936 en 1937 een geregelden jaarlijkschen aanvoer van omstreeks 250 tons te zien geeft.

Het aandeel van Nederlandsch-Indië in den invoer van crêpe is zeer belangrijk en maakte in 1937 ruim 95% uit van den totalen aanvoer van dit artikel. Voor wat betreft ruwe rubber zijn de Straits Settlements de voornaamste concurrenten voor Nederlandsch-Indië, doch het aandeel van Nederlandsch-Indië is in 1937 zeer aanzienlijk toegenomen en bedroeg in dat jaar circa 55% van het totaal, terwijl de invoer uit de Straits Settlements omstreeks 34% uitmaakte.

Daarbij moet er rekening mede worden gehouden, dat te Singapore een groote hoeveelheid ruwe rubber wordt verhandeld afkomstig van Borneo en Sumatra, zoodat de hoeveelheid, welke oorspronkelijk afkomstig is geweest van Nederlandsch-Indië, belangrijk meer zal bedragen dan het hoogergenoemde getal van 55%.

Gedurende de eerste negen maanden van 1938 bedroeg de totale import van onbewerkte rubber (crêpe en ruwe rubber tezamen) 9.148.440 lbs. (£ 259.107) tegen 10.642.191 lbs. (£ 413.242) gedurende hetzelfde tijdvak in het voorafgaande jaar, hetgeen naar de hoeveelheid een vermindering uitmaakt van ca. 14%. Rekening houdend met den algemeenen teruggang van het handelsverkeer van de Unie van Zuid-Afrika gedurende 1938, o.m. veroorzaakt door den onzekeren politieken toestand in Europa, is deze vermindering van den rubberimport niet als abnormaal te beschouwen.

Invoerrechten.

In het tarief voor invoerrechten van de Unie van Zuid-Afrika worden *fabrikaten* van rubber belast als in het ondervolgende overzicht aangegeven.

Omschrijving der artikelen	Eenheid	Minimumrecht	Intermediair recht	Maximumrecht
		£.s.d.	£.s.d.	£.s.d.
I. Zeildoekschoenen van de tennis- of gymnastieksoort, waarvan de zolen (uitgezonderd de binnen-zool) geheel uit rubber bestaan.....	ad. val. of per paar	30%	30%	30%
		welk recht het hoogste is.		
II. Zolen, neusstukken en hakken van zwarte rubber				
a) zolen, voor kinderschoenen....	per lb.	0.0.5	0.0.5	0.0.5
b) zolen, neusstukken en hakken, andere....	„ „	0.0.6	0.0.6	0.0.6
III. Zolen, neusstukken en hakken van andere rubber				
a) zolen, voor kinderschoenen....	„ „	0.0.7	0.0.7	0.0.7
b) zolen, neusstukken en hakken, andere....	„ „	0.0.9	0.0.9	0.0.9
IV. Buizen en slangen van rubber				
a) lucht en waterbuizen met diameter tot 3 inch. behalve tuinslangen				
1) eenvoudig.....	„ „	0.0.1½	0.0.2¼	0.0.2¼
2) gewapend.....	„ „	0.0.1	0.0.1½	0.0.1½
b) rubber watertuinslangen				
1) eenvoudig.....	„ „	0.0.2¼	0.0.3	0.0.3
2) gewapend.....	„ „	0.0.1½	0.0.2	0.0.2
c) rubber zuigbuizen				
1) eenvoudig.....	„ „	0.0.2	0.0.3	0.0.3
2) gewapend.....	„ „	0.0.1	0.0.1½	0.0.1½

Omschrijving der artikelen	Eenheid	Minimum recht	Intermediair recht	Maximum recht
d) rubber, stoom- en andere buizen, n.a.g.	per lb.	0.0.2	0.0.3	0.0.3
V. Rubberfabrikaten n.a.g. en geen speelgoed zijnde.....	ad. val.	15%	20%	20%
VI. Rubber, lucht, buiten- en binnenbanden				
a) Buitenbanden (incl. emballage)				
1) ingevoerd met chassis voor assemblage in de Unie...	per lb.	0.0.6	0.0.6	0.0.6
2) voor aanhechten aan chassis geassembleerd in de Unie...	„ „	0.0.6	0.0.6	0.0.6
3) anderszins.....	„ „	0.0.10	0.1.0	0.1.0
b) binnenbanden voor motorvoertuigen andere dan motorfietsen	„ „	0.0.6	0.0.7½	0.0.7½
c) binnenbanden voor motorfietsen en rijwielen.....	„ „	0.0.10	0.1.0	0.1.0
VII. Rubber buitenbanden massief.....	„ „	0.0.2	0.0.3	0.0.3
VIII. Rubberkabels voor oplaten glijvliegtuigen.....	—	vrij	vrij	5%
IX. Rubberringen voor het sluiten van houders.....	—	vrij	vrij	vrij
X. Rubber in vellen voor machinerollen.....	—	vrij	vrij	vrij

Voor bovenstaande artikelen wordt bij invoer in de Unie van Zuid-Afrika uit Groot-Britannië en Canada het minimumrecht in rekening gebracht, terwijl voor alle andere herkomsten het intermediair recht toepasselijk wordt verklaard. Bovendien worden de normale „exchange dumping duties” toegepast, welke hier echter verder buiten beschouwing kunnen blijven.

Voor onbewerkte rubber bedraagt het invoerrecht als onderstaand.

Omschrijving der artikelen	Eenheid	Minimum recht	Intermediair recht	Maximum recht
XI. Rubber, onbewerkt, met inbegrip van latex, eerste latex crêpe, ruwe afval, verfijnd en herwonnen rubber en gutta percha.....	—	vrij	vrij	vrij
XII. Crêpe rubber.....	ad. val.	5%	5%	5%
XIII. Crêpe rubber for use in the boot & shoe industry.....	—	vrij	vrij	vrij

Voor alle herkomsten is voor de onder XI tot en met XIII genoemde artikelen het intermediair recht van toepassing verklaard.

Handel.

De handel in onbewerkte rubber geschiedt in de Unie — evenals voor de meeste andere grondstoffen — als regel door tusschenkomst van agenten, die als tusschenpersoon optreden voor overzeesche principalen tegen vergoeding van commissie.

Slechts de Firestone South Africa (Pty) Ltd. koopt haar grondstoffen in via een inkoopkantoor te Singapore, terwijl de Dunlop South Africa Ltd. offertes vraagt zoowel in Londen als lokaal in de Unie van Zuid-Afrika. Gewoonlijk wordt echter een groot gedeelte der aankopen van laatstgenoemd bedrijf in Londen geregeld.

De verpakking van crêperubber en zoolcrêpe geschiedt in de bekende rubber- of theekisten. De emballage moet voor dit doel sterk doch zoo licht mogelijk zijn, aangezien anders bij vervoer naar het binnenland de spoorvrachten onnoodig hoog worden. De „smoked sheets” zijn als regel verpakt in geperste balen, geheel of gedeeltelijk voorzien van goeniezakken en omgeven door bandijzer.

Eindbeschouwing.

De bijzonder gunstige economische omstandigheden waaronder de Unie van Zuid-Afrika gedurende de laatste jaren heeft verkeer, hebben een aanzienlijke uitbreiding van het automobielverkeer met zich gebracht. Aan den slechten toestand waarin het wegnnet over het algemeen verkeerde, wordt thans een einde gemaakt door den aanleg van een nationaal wegstelsel, dat voldoet aan de eischen, gesteld door het moderne automobielverkeer. Daartoe is een vijfjaar-plan opgesteld, waarvan de uitvoering naar schatting ca. £ 20.000.000 zal kosten.

Gezien de groote afstanden, die de voornaamste centra van de Unie van elkaar scheiden, zal dit nieuwe wegnnet ongetwijfeld het autoverkeer nog aanzienlijk doen groeien, zoodat de locale bandenfabricage, welke gedurende de laatste jaren al zoo geweldig is toegenomen, nog aanzienlijke uitbreidingsmogelijkheden heeft in de naaste toekomst.

Ook de verdere industriele toepassing van rubber ondergaat in de Unie regelmatig uitbreiding, zoodat de behoefte aan grondstoffen voor die bedrijven zal blijven toenemen.

In hoofdzaak zal deze vraag uitgaan naar ruwe rubber, als smoked sheets en ook latex, waardoor dan ook de verwachting kan worden uitgesproken, dat de Unie-import van die artikelen uit Nederlandsch-Indië in de toekomst goede uitbreidingsmogelijkheden heeft.

Singapore bezet in den handel van ruwe rubber een uitermate groote plaats, waartoe ook wordt bijgedragen door het feit, dat een aanzienlijk gedeelte van de in genoemde haven verhandelde ruwe rubber, oorspronkelijk van Nederlandsch-Indië (Borneo en Sumatra) afkomstig is. Dit geeft Singapore daardoor — niet geheel verdiend — een uitermate krachtige positie in den rubberexporthandel, waardoor het voor Nederlandsch-Indische exporteurs dikwijls moeilijk is te concurreren tegen de Singapore-markt.

Het zal dan ook ongetwijfeld aan den Nederlandsch-Indischen rubberexporthandel ten goede komen, indien Singapore als tusschenmarkt voor Nederlandsch-Indische rubber geheel of gedeeltelijk zou kunnen worden uitgesloten en de rechtstreeksche verschepingen vanuit Nederlandsch-Indische havens naar het buitenland worden aangemoedigd en vergroot.

(5682/39). (Mededeeling van den Handelscommissaris voor Ned.-Indië in de Unie van Zuid-Afrika).

Financieel Weekoverzicht.

De opgewekte stemming op de goederen- en effectenbeurzen waarvan, wij in ons vorig weekoverzicht melding konden maken, behoort alweer tot het verleden en heeft plaats gemaakt voor een zekere terughoudendheid, welke ten gevolge had, dat het reeds zoo kleine zakenvolume nog verder is ingekrompen. Deze veranderde stemming houdt begrijselijkerwijze verband met de politieke situatie en meer speciaal met de problemen, welke direct of indirect de Spaansche kwestie raken. Niettemin blijft de stemming prijshoudend en schijnt het, alsof de verkoopdruk, waaraan de beurzen in de laatste week van Januari bloot stonden, is afgenomen en het algemeene sentiment verbeterd is. Daarbij wint de opvatting veld, dat de leidende staatslieden er in zullen slagen de controversen, welke de laatste jaren de politieke verhoudingen zoo zeer hebben vertroebeld en geleid hebben tot een kapitaalverslindende en tot verarming leidende bewapeningspolitiek, zonder een gewapend conflict op te lossen. Voor deze optimistische visie is des te meer aanleiding, indien men de moeilijke Duitsche economische situatie, waaromtrent het Duitsche Staatshoofd in zijn jongste rede een uiterst pessimistisch beeld heeft gegeven, in aanmerking neemt en daarbij bedenkt, dat het land met het oog daarop bezwaarlijk de lasten van een oorlog gedurende langeren tijd zou kunnen dragen. Het is opvallend dat, niettegenstaande het betere sentiment op de effectenbeurzen, de gulden op de internationale wisselmarkten een uitgesproken zwakke tendenz aan den dag legt. Dit blijkt in de eerste plaats uit de niet onaanzienlijke stijging der belangrijkste valuta's zooals dollar, pond en Fransche franc, doch eveneens uit de stijging van den goudprijs, welke van f 2.070 op 6 dezer tot f 2.084 op 13 dezer is opgelopen. De gebruikelijke verklaring, dat deze zwakke houding het gevolg is van het zich verplaatsen van „hot money” van Amsterdam naar andere beurscentra, mag in perioden van groote politieke spanning aannemelijk zijn, doch als verklaring voor de koersbeweging der valuta's in de afgelopen week is zij niet zonder meer aanvaardbaar. Een andere opvatting, is, dat men in sommige financieele kringen in den recenten maatregel tot herwaardeering van den goudvoorraad niet uitsluitend een administratieve maatregel ziet, doch meer een bewijs, dat de Britsche Regeering via het Egalisatiefonds een stabiele valutapolitiek wil voeren, waardoor de risico's van verdere sterling-daling in de naaste toekomst gering worden geacht. Hiermede rekening houdende en tevens in aanmerking nemende, dat in tegenstelling met de ruime Amsterdamsche kapitaalmarkt, Londen voor het moment, zoowel voor kort als lang papier een betere remuneratie biedt, ligt de conclusie voor de hand, dat, nu de valuta risico-factor aan belangrijkheid heeft verloren, Londen als beleggingscentrum aantrekkelijk wordt. Wij wijzen in dit verband op de notering der 3½% obligaties England War Loan, welke voor niet Engelsche houders op basis van de huidige notering van 97½ ruim 3½% rendement geven, in tegenstelling met b.v. de 3% 20-jarige Nederland 1937, welke ruim 101 noteeren. De overeenkomstige notering van een jaar geleden bedroeg resp. 105⁵/₈ en 99⁷/₈.

De opmerking, dat het volume der zaken gedurende de afgelopen week zeer gering was, geldt wel in de eerste plaats voor de New-Yorksche effectenbeurs. De telegrafisch gemelde omzetten bleven althans beneden het normale, hoewel ook daar de stemming prijshoudend bleef. Wallstreet hecht wellicht een te groote beteekenis aan de ontwikkeling der politieke situatie in Europa, waardoor de nog altijd bevredigend luidende conjunctuurindicaties uit het eigen land op den achtergrond geraken. Ook heeft de verhouding, welke zich te Washington heeft ontwikkeld tusschen den President en het Congress, inzake de buitenlandsche politiek der V.S. van Amerika, een deprimeerenden invloed uitgeoefend. Optimistische beoordeelaars der situatie spreken echter bij herhaling de overtuiging uit, dat Wallstreet op den duur de goede vooruitzichten van het bedrijfsleven in het koerspeil zal verdiscontereeren. Onder normale omstandigheden zou zulks zeer zeker het geval zijn en zouden berichten zooals b.v. het buitengewoon hooge bedrijvigheidspercentage in de bouwrijverheid, hun gunstige uitwerking ongetwijfeld niet missen.

Het verloop van de Amsterdamsche Beurs geeft weinig stof tot commentaar. Bij uiterst geringe omzetten kon het koerspeil zich ongeveer handhaven. Slechts de z.g. „zwarte fondsen” brokkelden iets in koers af.

De beleggingsmarkt vertoonde eenig herstel voor staatsfondsen. De 3% Nederlandsch-Indië 1937 verbeterde onder beperkten handel tot 98⁷/₁₆, terwijl de 3—3½% Nederland 1938 wederom den parikoers kon overschrijden. Vast blijft de stemming voor de onlangs uitgegeven Fransche guldensleening, welke thans een drietal punten boven den koers van uitgifte noteert. Ook voor de 3½% obl. Bataafsche Petroleum Mij. wordt 1% boven den koers van uitgifte betaald.

Voor rubberaandeelen bestond eenige speculatieve belangstelling in anticipatie op de door het Internationaal Rubber Comité op 14 dezer te nemen beslissing ten aanzien van de quota voor het 2de kwartaal 1939. Dit kon evenwel niet verhinderen, dat het koerspeil zich in het algemeen niet kon handhaven. Het hoofdfonds Amsterdam Rubber brokkelde af van 203 tot 195, waarop een klein redres tot 197 volgde. De incurante soorten noteerden in het algemeen niet onbelangrijk lager. In rubberkringen is men van meening, dat de statistische positie gezond is en zelfs nog voortdurend verbetert. Er zou dan ook uit dien hoofde geen ernstig bezwaar tegen verruiming der quota bestaan, ware het niet, dat de prijsontwikkeling van het product nog zeer onbevredigend is. In producentenkringen zou een verhooring van het quotum, van 50 tot 55%, waarover te Londen wordt gesproken, dan ook niet worden toegejuicht.

Voor tabaksaandeelen, welke in de vorige verslagperiode favoriet waren, is de animo geluwd, al konden de koersen van de desbetreffende Sumatra-tabaks-aandeelen zich in het algemeen behoorlijk handhaven. Aandeelen van Java-ondernemingen, zooals Soekowono en Besoeki lagen gedrukt en kwamen onder beperkten handel op een lager koerspeil. De financieele resultaten voor Besoeki-tabak waren in het afgelopen jaar bepaald onbevredigend, eenerzijds tengevolge van de slechte kwaliteit van het product en anderzijds door ongunstige

marktverhoudingen. Het jaarverslag der Landbouw Mij. Soekowono meldt, dat de oogst de slechtste was, welke ooit in de geschiedenis der Maatschappij is voorgekomen. Daarbij komt, dat de Besoeki-tabak in hooge mate afhankelijk is van afzetmogelijkheden in Duitschland. Deze mogelijkheden worden er tengevolge van de chronische schaarschte aan buitenlandsche deviezen den laatsten tijd niet beter op. Zoo wordt de Duitsche behoefte aan Nederl.-Indische tabak (Java en Sumatra) op 42 millioen Reichsmark getaxeerd, waartegen de laatste jaren slechts gemiddeld ruim 50% is gedekt. Waar Duitschland in de eerste plaats behoefte heeft aan Deli-dekblad, is het

bedrag, dat voor den aankoop van Java-tabak beschikbaar is onvoldoende om een behoorlijken afzet van Java-soorten te verzekeren.

Aandeelen Philips noteerden prijshoudend onder nawerking van de verklaring der Directie, dat in de eerste 8 maanden van het boekjaar, gezien de minder gunstige omstandigheden waaronder moest worden gewerkt, de gang van zaken niet onbevredigend is geweest.

De overige aandeelenrubrieken geven geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

Batavia, 13 Februari 1939.

H.

De wereldtentoonstelling te New-York.

Op 30 April a.s. zal de groote internationale tentoonstelling te New-York „De Wereld van Morgen”, waarvan de kosten op rond een kwart milliard dollar worden geschat, hare poorten openen. Twee en zestig naties — 90% van alle landen der wereld — zullen op deze expositie, de grootste aller tijden, vertegenwoordigd zijn. Het aantal bezoekers zal — naar conservatieve raming — minstens 60 millioen bedragen. Aan de medewerking tot een dergelijk grootsch opgezette onderneming kan geen land zich onttrekken, zonder zichzelf schade te doen. En wanneer eenmaal tot meedoen is besloten, dan is het ook zaak, zulks goed te doen. Het is deze gedachtengang, welken blijkbaar de Nederlandsche en Nederlandsch-Indische Regeeringen hebben willen volgen, toen zij aanzienlijke bedragen beschikbaar stelden voor een waardige vertegenwoordiging van het Rijk der Nederlanden — in een eigen paviljoen. Ook de Nederlandsch-Indische afdeeling zal in dit paviljoen worden ondergebracht. Zij is grootendeels onder leiding van de Tentoonstellingscommissie voor de Overzeesche Gewesten, waarvan de oud-directeur van Economische Zaken, Mr. Hart, voorzitter is, in het Koloniaal Instituut te Amsterdam samengesteld. Voordat de verzending van daaruit naar New-York plaats had, werd de Nederlandsche Pers in de gelegenheid gesteld van een groot deel der te verzenden objecten kennis te nemen. In de Indische Pers zijn daarom trent reeds enkele mededeelingen verschenen, doch hier moge de meer gedetailleerde beschrijving volgen van de wijze, waarop de Nederlandsch-Indische afdeeling straks zal zijn ingericht.

„Alvorens de groote Indische zaal binnen te treden passeert men een donkere ruimte, waarin 3 kleine diorama's zijn aangebracht, betrekking hebbende op het verkeer in den Nederlandsch-Indischen Archipel; ze zijn uitgevoerd door J. G. D. Vogelenzang.

Het verkeer te water wordt vertegenwoordigd door een van het promenadedek van één der uiterst comfortabele K.P.M.-schepen genomen gezicht op de haven van Soerabaia, waar men o.a. de dokken der Droogdok Maatschappij Soerabaia ziet liggen.

Vanuit een restauratiewagen der Staatsspoorwegen kan men, zooals het tweede diorama laat zien, rustig en aangenaam van het Javaansche landschap genieten.

Het derde diorama is gewijd aan het meest moderne verkeersmiddel — het vliegtuig — waarmede men zich op snelle, koele en uiterst interessante wijze, boven oerwou-

den en vulkanen uit, door den uitgebreiden archipel verplaatsen kan.

Enkele groote kleurenfoto's zullen reeds op de sprookjesachtige verrassingen duiden, welke den toerist in Nederlandsch-Indië wachten.

Nauwelijks de groote zaal binnentreden zijnde, zal de bezoeker zich van deze verrassingen sterker bewust worden door den aanblik van het grandioze diorama van den kunstschilder L.J. Eland, voorstellend een landschap op Java, waar diepe ravijnen door lange spoorwegviaducten overbrugd worden en vruchtbare tegen de berghellingen uitgestrekte rijstvelden afgewisseld worden door schilderachtige dorpen. Door middel van een speciale licht-technische installatie zal de schoonheid van het Javaansche landschap op alle oogenblikken van dag en nacht getoond kunnen worden. De figuren ervoor werden geboetseerd door den beeldhouwer L. J. Th. Kamman.

Het bordes, van waar men dit schouwspel genieten kan, wordt afgezet door een kunstig door Balineesche houtsnijders bewerkte railing. Deze zeer tijdroovende arbeid werd op Bali uitgevoerd onder leiding van den Heer R. Neuhaus.

Het houtsnijwerk is ontworpen door Ide Madé Dartoe, een Brahmaan, die alle oude Balische legenden kent en bedreven is in de uitbeelding van alle klassieke variaties van den traditioneelen stijl; hij is a.h.w. met hamer en beitel geboren.

De uitgebeelde voorstellingen zijn ontleend aan het Tantri-Kamendaka-verhaal en aan de Ramayana en gehakt in oud djatihout (Java-teak). De uitvoerders ervan waren verder Ide Bagoes Djeroeti, Goesti Ketoet Set, I Goenara, I Poegoeg, I Majoen. Door 35 leerlingen geholpen hebben ze er 4 maanden over gewerkt. Wanneer één man het werk alleen zou hebben moeten verrichten, zou hij daaraan 14 jaar gewerkt hebben.

Alvorens het bordes te verlaten zal men twee zeer groote wandschilderingen zien van den kunstschilder H. Paulides. Het eene heeft betrekking op muziek-, tooneel- en danskunst der Javanen, in het andere zijn verschillende momenten uit het cultureele leven der Baliërs uitgebeeld.

Tegen den achterwand der zaal komt een wereldkaart en vanaf het bordes in de zaal ziet men op een zeer groote maquette van den Ned.-Indischen Archipel (schaal 1 : 670.000). De majestueuze trap, welke naar de

zaal leidt, is vervaardigd van djati en belegd met rubber van de Nederlandsche rubberfabriek „Vredestein”.

Al het in de groote zaal verwerkte djatihout, werd ten geschenke ontvangen van de Vereenigde Javasche Houthandel Maatschappijen te Amsterdam. In de betimmering werd een groote hoeveelheid ebbenhouten latjes gebruikt, welke een geschenk vormen van de Internationale Crediet- en Handelsvereniging „Rotterdam”. Hoe prachtig djati zich tot triplex laat verwerken en welke fraaie resultaten men daarmee bereiken kan, daarvan moet door de betimmering van deze zaal het bewijs geleverd worden. De vloer wordt bedekt met asfalttegels, welke met petroleum-asfalt gefabriceerd werden.

In de betimmering is ook een hoeveelheid bagorweefsel verwerkt: dat zijn bladreepen, welke op een smal en primitief weefgetouw in Midden-Java tot weefsel verwerkt worden. Op die bagor-paneelen zijn een aantal maskers aangebracht, welke tot de fijnste behooren, welke de Javaansche maskerkunst ooit heeft voortgebracht. De doorgangen zijn afgezet met echte Javaansche dodots, dat zijn gebatikte lappen, hier in overwegend bruine kleuren.

Beneden in de zaal zal zich links van het diorama een klein Javaansch orkestje bevinden. Het is een z.g. kle-nengan-orkest, overeenkomende met ons begrip kamer-orkest.

Op de zeer groote maquette van den Ned.-Indischen Archipel zijn de regelmatig bevaren, bereiden en bevlogen trajecten van de nationale verkeersmaatschappijen aangegeven. Een aantal door den beeldhouwer IJzerdraat gesneden figuren duiden op de landen, welke door de Nederlandsche scheepvaartmaatschappijen met Ned.-Indië verbonden worden. Tevens zijn een 150-tal kustlichten van de eerste orde aangebracht. Ook vindt men erop aangegeven de natuurmonumenten en de zoö-geografie van den Archipel; deze laatste door middel van een groot aantal modelletjes van de over den archipel verspreide diersoorten, waarbij enkele zeer zeldzame, zooals de komodo-varaan, orang-oetan, neushoorn, argusfazant en helmcasuaris. Links langs den wand komt men voor een artistiek uitgevoerde statistiek te staan, ontworpen door Jaap Gidding; daarop is aangegeven, hoe de voornaamste Europeesche cultures zich ontwikkeld hebben en welke de belangrijkste producten van de inheemsche bevolking zijn. Tevens is erop vermeld, op welke plaatsen in den Ned.-Indischen Archipel de Amerikanen hun belangen hebben.

Vervolgens komt men aan een aantal maquettes, o.a. voorstellend een groot modern irrigatiewerk en een moderne rubberonderneming. Daarmede zal gedemonstreerd worden, hoe voor de irrigatie in den loop der jaren door Ned.-Indië groote kapitalen werden uitgegeven; hoezeer in zoo'n groot irrigatiewerk iets magisch zit, dat het de bevolking van dikwijls uitgestrekte gebieden mogelijk maakt haar voedselgewassen voort te brengen, zonder dat wegens droogte voor misoogsten gevreesd behoeft te worden. Een moderne rubberonderneming wordt voorgesteld als een uitgebreid complex van fabrieksemplacementen, huisvestingen voor de employé's en de koelies, hospitalen, sportterreinen en transportmiddelen; als een kleine gemeenschap op zichzelf dus, waar de werkgever tevens een uitgebreide sociale plicht heeft te vervullen.

Iets verder wordt op plastisch-schematische wijze

een indruk gegeven van de wijze, waarop de Ned.-Indische Regeering haar taak ten aanzien van het onderwijs opvat. Een duidelijke statistiek zal aantonen, in welke mate de onderwijs-mogelijkheden zijn toegenomen.

Indië heeft een Medische Hoogeschool, waarvan een maquette is vervaardigd: een dusdanig uitgebreid complex van onderwijslokalen, laboratoria en hospitalen, dat het personeel zich in de gangen van fietsen bedient!

In het Eykman Laboratorium ervan is de oorzaak der beri-beri ontdekt; zijn de grondslagen gelegd van de vitaminenleer, en is het vitamine B₁ het eerst in zuiveren vorm afgescheiden.

De erbij behorende „Centrale Burgerlijke Ziekeninrichting” is een der grootste en best ingerichte van het geheele Oosten; zeer bekend zijn het Hygiënisch Laboratorium der Geneeskundige Hoogeschool, waar de zonen des lands hun opleiding in de tropenhygiëne ontvangen en het Lepra Instituut.

Van Java, het dichtstbevolkte eiland, is vóór het groote diorama op een maquette een treffend beeld gegeven; tevens is daarbij de veedichtheid, voor een agrarisch volk van zoo groot belang, aangeteekend.

Intusschen zal men een belangwekkende voorstelling gepasseerd zijn van het Instituut Pasteur te Bandoeng.

Loopt men langs het groote diorama, waarbij men zich met behulp van de uitvoerige legenda's van alle details op de hoogte zal kunnen stellen, dan stuit men op een maquette van Tandjong Priok, de moderne en prachtig geoutilleerde haven van Batavia.

Daarna ziet men een groot model van de ontvangstruimte van één der Oud-Javaansche vorsten, den Sultan van Djokjakarta; een staaltie van moderne Javaansche bouwkunst, waarbij tal van oude reminiscenties bewaard zijn gebleven. Dit model wordt in Indië vervaardigd.

Tenslotte is tegen den achterwand, in welks midden zich de ingang naar de kunstzaal bevindt, een in reliëf uitgevoerd model van den Boroboedoer opgesteld.

Met de tentoonstelling in de kleine zaal onder het bordes wordt beoogd een indruk te geven van bepaalde uitingen van oude en nieuwe inheemsche kunst in Nederlandsch-Indië. Bij de opstelling zal er naar gestreefd worden de artistieke waarde van het tentoongestelde volkomen tot haar recht te doen komen. De aandacht zal worden gevraagd voor enkele bijzonder goede exemplaren van de Hindoe-Javaansche steensculptuur en voor de bronskunst uit die periode. In aansluiting daarop worden producten tentoongesteld van de oudere Balische houtsnij kunst en schilderkunst, waarnaast echter ook voor de allernieuwste artistieke scheppingen op dit gebied een belangrijke plaats wordt ingeruimd. Deze laatste inzending bestaat voor een groot deel uit speciaal voor dit doel onder deskundig toezicht op Bali verworven kunstproducten.

Deze fijne collectie Oostersche kunst verlatend, zal men eerst een fraai bewerkte deur in Japaraasch houtsnijwerk passeeren en doorlopend onder een fries van gepolychromeerd houtsnijwerk de zaal der handwerkslieden bereiken, waar Javanen bezig zijn met het besnijden van hout en het maken van wajangpoppen uit leer en Javaansche vrouwen aan het batikken zijn.

Bij elk dier groepen van ambachten zijn in vitrines voorwerpen uitgestald, welke er direct of indirect verband mede houden.

In deze zaal zullen voorts drie soorten triplex verwerkt worden, welke vervaardigd zijn van Indisch hout: gestreept ebbenhout of coromandel (*Diospyros spec.*), sonokeling of Java palissander (*Dalbergia latifolia* Roxb.) en rengas boeroeng (*Melanorrhoea Wallichii* Hook. f.).

Aan het einde der zaal komt een verkoopstand van Indische kunstnijverheidsproducten, prentbriefkaarten, enz. en daarachter is het inlichtingenbureau gevestigd, waar men zoowel op het gebied der producten en den handel van Ned.-Indië als op toeristisch gebied deskundige voorlichting kan ontvangen. Hier leidt een trap naar boven naar de z.g. productenzaal, welke ook rechtstreeks vanaf het bordes bereikt kan worden. Die trap is vervaardigd van ijzerhout (*Eusideroxylon Zwageri* T. et B.) en is welwillend beschikbaar gesteld door de N.V. Boneoteak te Hilversum.

Boven gekomen ziet men allereerst de kapokgroep, waar de voornaamste eigenschappen van kapok gedemonstreerd worden: groote veerkracht, groot drijfvermogen, niet vochttopnemend en een groot warmte- en koude isoleerend vermogen. Aangetoond wordt hoeveel toepassingen gebaseerd zijn op die voortreffelijke eigenschappen. De eene zijde der zaal wordt ingenomen door één zeer groote vitrine, de andere door dwars op den buitenmuur staande kleinere vitrines, terwijl aan het einde der zaal een groep zal zijn te vinden, welke geheel aan tin gewijd is.

In de zeer groote vitrine bevinden zich achtereenvolgens 8 groepen, die, hoewel op zichzelf naturalistisch bedoeld, toch geen pretentie hebben de werkelijkheid

getrouw na te bootsen. Het zijn de volgende: openen van juist geogoste kapokvruchten; rijstoogst met rijststampende vrouw; „volkslectuur” (het van overheidswege verspreiden van goede literatuur in de voornaamste inheemsche talen); een ijs- en limonade-verkoper met een modernen inheemschen verkeersagent; humoristische voorstelling van het toepassen van Derrispoeder bij de bestrijding van tal van insectenplagen; koelies, een zwaren geogosten oliepalm-vruchtros naar de oliëfabriek dragend; rubbertapper aan zijn morgenarbeid; Javaansche vrouw bij het oogsten van koffiebessen.

In de kleinere vitrines zal een keur van de voornaamste producten van Ned.-Indië uitgesteld worden, zooveel mogelijk vergezeld van fraaie museumvoorwerpen, welke betrekking hebben op de stampanten en op de wijze, waarop de onderscheiden producten daarvan gewonnen worden. Ook worden producten van mineralen en van dierlijken oorsprong uitgesteld, waarbij in het bijzonder gewezen moege worden op de fraaie tingroep met maquette van het eiland Billiton en het model van een tinbaggermolen, met mooie ertsmonsters en interessante statistieken over de toepassingen van tin in de industrie en in het dagelijksch leven.

De petroleum is vertegenwoordigd door een kleine reliëfkaart van den Ned.-Indischen Archipel, waarop de ontginningsterreinen zijn aangegeven.”

Aldus zal op imponeerende wijze den tientallen miljoenen bezoekers worden getoond, wat Nederlandsch-Indië voor een land is. Mogen de resultaten der inzending evenredig zijn aan de daaraan bestede moeite en kosten.

De Landsmiddelen in Ned.-Indië gedurende December en het geheele jaar 1938¹⁾.

Algemeen.

In de maand December brachten de Landsmiddelen in totaal f 39,5 miljoen op tegen f 50,7 miljoen in dezelfde maand van het vorige jaar.

De voorloopige totale middelenopbrengst over het jaar 1938 bedroeg f 508,1 miljoen; in het jaar 1937 werd f 515,4 miljoen of f 7,3 miljoen meer ontvangen.

De opbrengst der verschillende hoofdgroepen van middelen in vergelijking met de ramingen, bedroeg in miljoenen gulden onderscheidenlijk:

Groep	1/12 raming 1938	Dec.		Jaar-raming 1938	Gedurende het jaar:					
		1938	1937		1938	1937	1936	1935	1931	1929
Belastingen	22,9	22,6	22,6	275,1	291,7	290,8	221,9	208,-	253,6	344,2
Monopolies	2,9	3,4	3,4	34,3	37,6	36,4	34,1	36,6	60,8	82,3
Producten	5,3	3,2	10,1	63,5	52,1	70,1	42,6	37,9	45,5	91,6
Bedrijven	5,6	6,9	6,9	67,1	74,6	74,5	65,4	65,8	105,7	136,8
Div. midd.	3,1	3,4	7,7	37,9	52,1	43,6	37,1	31,3	49,9	52,2
Totaal	39,8	39,5	50,7	477,9	508,1	515,4	401,1	379,6	515,5	707,1

Belastingen.

A. NIET-KOHERBELASTINGEN,

In miljoenen gulden.

Specificatie	Dec.		Gedurende het jaar:						Tariefs-wijzigingen
	1938	1937	1938	1937	1936	1935	1931	1929	
Invoerrechten.....	6,5	4,8	50,4	55,8	44,1	47,8	57,8	95,4	10 opc. vanaf 1-1-1931; 20 opc. vanaf 1-1-1932; 50 opc. vanaf 15-6-1932; nieuwe tariefwet vanaf 10-1-1934 met 50 opc. Verlaging invoerr. sigaretten en -papier ingang 1-2-1936. Met ingang van 28-10-1936 zijn verschillende tarieven en opcenten verlaagd.

1) Ter voorkoming van misverstand moege er op worden gewezen, dat in het Landsmiddelen-overzicht kasontvangsten worden verantwoord.

2) Exclusief goud en zilver.

Specificatie	Dec.		Gedurende het jaar :						Tariefs- wijzigingen
	1938	1937	1938	1937	1936	1935	1931	1929	
Uitvoerrecht.....	1,-	2,8	24,-	37,6	7,6	2,3	4,1	13,1	Met Ing. van 25-11-'36 is een extra-uitvoerrecht van 2% in werking getreden. Vervallen m.i.v. 25-2-'38. Uitvoerrecht op ondern.rubber vanaf 1-1-'36. Na 1936 valt ook de bevolk. rubber onder het uitvoerr. op ondernemingsrubber. 3½ ct. per ltr. vanaf 1-6-'21. 7½ c. p. ltr. vanaf 1-6-'21; 20 op. vanaf 1-1-'32; 33 ½ op. vanaf 16-3-'32. 13 ct. per ltr. vanaf 1-1-'35.
Acc. op petroleum	1,3	0,9	11,3	10,7	10,5	10,6	11,2	12,9	Met Ingang van 16-6-'36 banderollesysteem.
Acc. op benzine . . .	2,3	2,4	24,7	24,8	21,-	19,4	18,-	18,1	Vanaf 16-12-1932 20%, v.d. kleinhandelsprijs; verhooging accijns op gekorven tabak en sigaretten Ing. 1-2-1936 tot 30%.
Acc. op lucifers. . . .	0,2	0,1	2,2	2,1	2,7	2,-	7,7	10,7	Vanaf 1-1-'34 f 2,- per 100 kg.
Acc. op tabak	1,6	1,4	17,9	16,8	11,7	9,1	0,1	0,1	Handelszegels verhoogd met 50% per 1-2-1931. Immigratiezegel idem per 1-7-1931.
Acc. op suiker	0,5	0,6	6,4	6,6	5,8	6,-	—	—	(4% van het loon vanaf 1-1-1935 en 3% vanaf 1-1-'38
Zegelrecht	-0,3	0,3	7,4	9,4	6,7	6,5	9,2	14,2	
Loonbelasting	1,4	1,5	19,3	21,6	19,7	17,1	—	—	
Totaal	14,5	14,8	163,6	185,4	129,8	120,8	108,1	164,5	

Een beeld van den in- en uitvoer gedurende het jaar 1938 kan nog niet worden gegeven; dit zal in het Lands-middelenoverzicht over de maand Januari 1939 worden opgenomen.

De betalingen op de loonbelasting bedroegen, in duizendtallen gulden:

	Gedurende het jaar:			
	1938	1937	1936	1935
Contante stortingen	9.033	10.120	8.443	7.062
Inhoudingen op salarissen van landsdienaren	5.750	6.232	6.636	5.724
Verkoop loonzegels	4.519	5.313	4.681	4.300
Betaling op aanslag	97	91	81	30
	19.399	21.756	19.841	17.116
Teruggaven	88	133	117	58
Totaal	19.311	21.623	19.724	17.058

B. KOHIERBELASTINGEN.

In millioenen gulden.

	1/12 ra- ming 1938	December			Jaar- ra- ming 1938	Gedurende het jaar :					
		1938	1937	1936		1938	1937	1936	1935	1931	1929
Personeele bel.	0,3	0,5	0,4	0,4	3,5	3,8	3,6	3,4	3,-	5,6	5,3
Inkomstenbel.	2,1	3,3	2,7	3,-	25,8	34,-	31,-	27,9	29,3	48,5	54,7
Vennoot- schapsbel.	2,8	1,-	1,4	0,2	33,-	47,5	25,5	12,8	9,5	24,7	51,7
Verponding . . .	0,5	0,9	0,8	0,8	6,4	4,2	5,2	6,5	7,5	14,4	6,9
Land. Ink.	2,-	1,-	1,1	1,7	24,-	24,2	25,2	25,3	24,3	34,5	36,8
Vermogensbel.	0,1	0,1	0,1	0,1	1,3	1,2	1,2	1,-	1,-	—	—
Totaal	7,8	6,8	6,5	6,2	94,-	114,9	91,7	76,9	74,6	127,7	155,4

Bij de ontvangsten gedurende het jaar 1938 valt in vergelijking met 1937 een stijging waar te nemen bij de *personeele belasting*, de *inkomstenbelasting* en de *vennootschapsbelasting*.

Een vergelijkend overzicht betreffende de *inkomstenbelasting*, de *vennootschapsbelasting* en de *verponding* volgt hieronder.

Netto ontvangsten
(in duizendtallen gulden).

Kohier	Gedurende het jaar 1938	Gedurende het jaar 1937
	<i>Inkomstenbelasting</i>	
Boeten	155	161
1938	26.968	—
1937	4.522	24.731
1936	1.015	3.806
1935	561	933
1934	365	607
1933	347	407
1932 en v.j.	35	317
Totaal	33.968	30.962
	<i>Vennootschapsbelasting</i>	
Boeten	46	32
1938	44.192	—
1937	1.589	22.458
1936	915	981
1935	419	476
1934	97	89
1933	150	359
1932 en v.j.	106	1.094
Totaal	47.514	25.489
	<i>Verponding</i>	
Boeten	56	89
1938	2.766	—
1937	1.399	3.696
1936	-47	1.752
1935	34	-165
1934	—	-127
1933	10	-75
1932 en v.j.	27	78
Totaal	4.245	5.248

De ontvangsten van de *Landelijke inkomsten*, nader uitgesplitst, geven het volgende beeld:

In duizendtallen guldens.

	Jaar raming 1938	Gedurende het jaar:					
		1938	1937	1936	1935	1931	1929
Landrente Java en Madoera	21.500	21.230	22.027	22.345	21.555	31.312	32.892
Alle overige	2.510	2.986	3.179	2.933	2.777	3.216	3.917
Totaal	24.010	24.216	25.206	25.278	24.332	34.528	36.809

Vergelijking van de betalingen van de *Landrente Java en Madoera* gedurende het jaar 1938 en 1937 (in duizendtallen guldens).

Belastingjaren	1938	1937
1938	20.649	—
1937	331	20.701
1936	103	1.162
1935	107	116
1934	15	31
1933	8	-17
1932 en v.j. (incl. boeten)	17	34
Totaal	21.230	22.027

De achterstand van de verschillende kohierbelastingen na verloop van 12 maanden van het belastingjaar vertoont op ultimo 1938 t.o.v. dien op ultimo 1937 geen belangrijke afwijkingen, zooals kan blijken uit onderstaand overzicht.

Achterstandspercentage op het einde van het jaar.

	1938	1937	1936	1935	1934
Personeele belasting	13	14	16	16	15
Inkomstenbelasting	19	19	21	23	24
Vennootschapsbelasting	2	1	3	2	7
Verponding	38	37	41	42	43
Landrente Java en Madoera	2	2	7	13	17
Vermogensbelasting	15	15	14	19	21

Monopolies.

De *monopolies* brachten in het jaar 1938 f 1,2 miljoen meer op dan in 1937. De *opium-* en *pandhuisontvangsten* stegen resp. met f 0,7 en f 1,5 miljoen, waartegenover bij de *zoutontvangsten* een daling stond van f 1 miljoen.

Opbrengst monopolies, in miljoenen guldens.

	1/12 raming 1938		December		jaarraming 1938	Gedurende het jaar:					
	1938	1937	1938	1937		1938	1937	1936	1935	1931	1929
Opium	0,8	1,2	1,-	0,8	9,5	12,1	11,4	8,8	9,5	25,3	41,-
Zout	1,2	1,4	1,3	1,-	14,5	14,2	15,2	15,8	16,5	14,8	17,4
Pandhuizen	0,9	0,8	1,1	0,6	10,3	11,3	9,8	9,5	10,6	20,7	23,9
Totaal	2,9	3,4	3,4	2,4	34,3	37,6	36,4	34,1	36,6	60,8	82,3

Van het *opiumdebiet* gedurende het jaar 1938, in vergelijking met de voorgaande jaren, kan het volgende overzicht worden gegeven (in kilogrammen):

	Gedurende het jaar:					
	1938	1937	1936	1935	1931	1929
Java en Madoera	9.170	7.561	5.660	4.501	16.136	23.749
Buitengewesten	13.015	12.992	9.918	10.011	19.651	34.895
Ned.-Indië	22.185	20.553	15.578	14.512	35.787	58.644

Het debiet steeg in vergelijking met het jaar 1937 met ruim 7,9%; op Java en Madoera bedroeg de stijging 21,3%; in de Buitengewesten 0,2%.

Een vergelijking van de hoeveelheid en de opbrengst van verkocht zout gedurende de jaren 1938 en 1937 volgt hieronder:

Verkoop	Prijs per ton verpakt zout, in guldens		In duizendtallen			
			tonnen		guldens	
	1938	1937	1938	1937	1938	1937
Verpakt zout: aan Provincies in Vorstenlanden	60,—	76,80	99.6	97.1	5.972	7.459
in Buitengewesten	128,—	128,—	12.4	11.7	1.581	1.496
Los zout:	(128,—	128,—	35.3	34.5	5.048	4.927
Andere ontvangsten:	(160,—	160,—	94.3	53.6	1.567	1.274
Totaal	(121,60	121,60	241.6	196.9	14.230	15.222

De lagere opbrengst in verslagperiode is veroorzaakt door de bij Stbl. 1938 no. 170 voor de jaren 1938 t/m 1940 aan de provinciën toegekende verlaging van den prijs van verpakt zout van f 76,80 tot f 60 per ton.

De totale hoeveelheid van den verkoop van *verpakt zout* steeg ten opzichte van het jaar 1937 met bijna 3%. Op Java en Madoera bedroeg de stijging 3%; in de Buitengewesten ruim 2%.

Producten.

De producten brachten in het jaar 1938 f 18 miljoen minder op dan in 1937. Tegenover de lagere opbrengst bij de *Gouvernements Landbouwbedrijven* en het *Bankatin* resp. ad f 0,5 en f 21,2 miljoen stonden hogere ontvangsten bij het *Boschwezen* en de *Steenkolen* resp. ad f 1 en f 2,7 miljoen.

Opbrengst producten, in miljoenen guldens.

Omschrijving	1/12 raming 1938		Dec.		jaarraming 1938	Gedurende het jaar					
	1938	1937	1938	1937		1938	1937	1936	1935	1931	1929
Gouv. Landbouwbedrijven	0,8	0,6	0,7	0,7	9,5	7,2	7,7	4,1	3,3	2,9	7,2
Boschwezen	0,6	0,8	1,-	7,3	10,2	9,2	5,9	5,9	12,9	22,7	
Bankatin	3,3	0,9	7,5	40,-	24,4	45,6	27,-	23,5	19,6	47,4	
Steenkolen	0,6	0,9	0,9	6,7	10,3	7,6	5,6	5,2	10,1	14,3	
Totaal	5,3	3,2	10,1	63,5	52,1	70,1	42,6	37,9	45,5	91,6	

Bedrijven.

Bij de bedrijven werd in het jaar 1938 f 0,1 miljoen meer ontvangen dan in 1937. Buiten de lagere ontvangsten bij de havenbedrijven I.B.W. ad f 0,4 miljoen en de hogere opbrengst bij de S.S. ad f 0,5 miljoen vertoonen de ontvangsten bij de overige bedrijven slechts verschillen van geringe beteekenis t.o.v. de overeenkomstige ontvangsten in 1937.

Opbrengst bedrijven, in miljoenen guldens.

Omschrijving	1938			Jaar-raming 1938	Gedurende het jaar:					
	1/12 raming	Dec.			1938	1937	1936	1935	1931	1929
Havenbedrijven niet I. B. W.	0,1	0,1	0,1	1,2	1,3	1,4	1,2	1,2	1,5	1,7
Idem I. B. W.	0,8	0,8	0,7	9,-	9,8	10,2	9,4	9,6	11,3	13,-
Baggerdienst	0,1	0,2	0,4	1,5	1,9	1,9	1,9	2,-	3,2	4,7
Waterkracht en Electr.	0,2	0,2	0,2	2,7	3,1	3,-	3,-	2,9	2,7	1,6
Landsdrukkerij	0,1	0,2	0,2	1,-	1,-	0,9	0,8	0,8	1,-	1,2
P. T. T. *)	1,7	2,4	2,4	20,8	22,3	22,4	20,6	20,7	29,-	31,8
S.S.	2,6	3,-	2,9	30,9	35,2	34,7	28,5	28,6	57,-	82,8
Totaal	5,6	6,9	6,9	67,1	74,6	74,5	65,4	65,8	105,7	136,8

Hieronder volgt een nadere uitsplitsing van de ontvangsten van de S.S. en van den P.T.T.

S. S., in miljoenen guldens.

	Opbrengst gedurende het jaar:					
	1938	1937	1936	1935	1931	1929
S.S. op Java	28,2	28,1	23,3	23,3	49,-	70,5
„ „ Sum. Westkust	2,2	1,8	1,5	1,4	2,7	4,2
„ „ Zuid-Sumatra	3,1	3,-	2,2	2,4	3,1	5,2
„ „ Atjeh	1,1	1,2	0,9	0,9	1,7	2,4
Andere ontvangsten	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5
Totaal	35,2	34,7	28,5	28,6	57,-	82,8

P.T.T., in miljoenen guldens.

	Opbrengst gedurende het jaar:					
	1938	1937	1936	1935	1931	1929
Posterijen	10,1	9,9	9,-	8,2	10,5	11,2
Telegrafie	4,3	4,7	4,4	4,4	6,4	8,1
Telefonie	7,6	7,4	6,9	7,-	11,3	11,8
Andere ontvangsten	0,3	0,4	0,3	1,1	0,8	0,7
Totaal	22,3	22,4	20,6	20,7	29,-	31,8

3) Excl. vergoeding voor vrijdom van briefpost.

Diverse middelen.

De opbrengst van deze groep bedroeg in het jaar 1938 f 8,5 miljoen meer dan in 1937, voornamelijk door hogere ontvangsten op het aandeel in de winst van de N.V. N.I.A.M., het aandeel in de winst van particuliere spoorwondernemingen, de mijnconcessies en loodsgelden tot een gezamenlijk bedrag van f 13 miljoen, waartegenover lagere ontvangsten zijn te constateeren, o.m. bij de bijzondere inkomsten uit de aardolie-industrie, de ontvangsten in verband met gronduitgifte en diversen tot een gezamenlijk bedrag ad f 4,3 miljoen.

Van de in 1937 ontvangen bijzondere inkomsten uit de aardolie-industrie werd in 1938 ten laste van de uitgaven van de begroting van het Departement van Verkeer en Waterstaat een bedrag van f 1,7 miljoen gerestitueerd, waarmede in dit overzicht betreffende de 's Landsmiddelen geen rekening werd gehouden.

Algemeen verloop der landsmiddelen in het loopende jaar in vergelijking met voorafgaande jaren.

Opbrengst in miljoenen guldens.

	per maand			t/m de maand					
	1936	1937	1938	1929	1931	1935	1936	1937	1938
Januari	31,8	32,1	36,-	51,9	45,5	32,2	31,8	32,1	36,-
Februari	26,-	33,-	31,2	100,8	81,4	58,5	57,8	65,1	67,2
Maart	29,9	38,9	44,-	151,2	118,3	86,3	87,7	104,-	111,2
April	29,1	44,1	40,1	202,4	156,9	113,8	116,8	148,1	151,3
Mei	36,5	47,6	61,4	256,2	195,9	147,3	153,3	195,7	212,7
Juni	32,8	45,9	41,1	317,4	241,-	179,5	186,1	241,6	253,8
Juli	36,8	47,8	48,2	384,4	289,7	215,9	222,9	289,4	302,-
Augustus	32,8	41,9	39,5	446,5	335,9	246,5	255,7	331,3	341,5
September	34,2	45,5	40,9	508,9	382,1	278,3	289,9	376,8	382,4
October	36,7	41,2	40,8	580,4	423,7	310,1	326,6	418,-	423,2
November	33,3	46,7	45,5	636,6	468,-	341,7	359,9	464,7	468,7
December	41,2	50,7	39,4	708,7	516,1	379,6	401,1	515,4	508,1

TOTAAL ZUIVERE AANSLAG.

Belastingjaar 1938 t.o.v. 1937.

Eerste 12 maanden van aanslag.

Belastingsoort	Aanslag in mill. glds.		Toelichtingen
	1938	1937	
Personeele belasting	3,6	3,4	Zelfde tarieven, vergelijkbare cijfers.
Inkomstenbelasting	32,6	29,6	M.i.v. 1 Jan. 1938 zijn de landsopcenten teruggebracht van 50 op 30.
Vennootschapsbelasting	47,6	22,6	Zelfde tarieven, vergelijkbare cijfers.
Verponding	4,1	5,4	Zelfde tarieven, doch 1938 is het eerste jaar van een nieuw tijdvak.
Landrente Java en Madoera	20,4	21,2	Zelfde tarieven, vergelijkbare cijfers.

(Publicatie van de Generale Thesaurie).

De wereldconjunctuur in Januari 1939.

Het conjunctuurbeeld is gedurende Januari in sterke mate vertroebeld door politieke en psychologische beroeringen. Tracht men echter uit het totale complex van factoren de zuiver-economische elementen te isoleeren, dan blijken deze zeker niet zoo ongunstig te zijn als men op grond van de meest voor het grijpen liggende conjunctuurindices (effectenbeurs en goederenmarkten) geneigd is te meenen. Zoo weet de industriële productie zich in het algemeen goed te handhaven, terwijl, volgens de berichten, de conjunctuur in Amerika zich eveneens bevredigend blijft ontwikkelen. Deze gunstige symptomen waren echter niet in staat het pessimisme bij het publiek te doorbreken, zoodat de neiging bleef bestaan alle gebeurtenissen van de donkere zijde te bekijken, zoo bijv. de Amerikaansche begrooting voor 1939—'40. De uitgaven, ook die, welke voor de herbewapening zijn uitgetrokken, zijn kleiner uitgevallen dan werd verwacht. Het publiek, indachtig aan de ontwikkeling van 1937, reageert hierop met de vrees, dat de vermindering van de overheidsuitgaven een einde zal maken aan de opgaande conjunctuur. Het opmerkelijke hierbij is, dat de hervatting van de pump-priming-politiek in 1938 eveneens een ongunstige reactie heeft uitgelokt. Intusschen heeft het Congres de voorgestelde steunuitgaven op de loopende begrooting gereduceerd.

De internationale valutamarkten vroegen gedurende Januari ook doorlopend de aandacht. Aanvankelijk stond het Engelsche pond in het middelpunt der belangstelling, doordat de Engelsche autoriteiten te kennen gaven krachtiger te zullen optreden tegen de dalende tendenzen, waaraan het Pond reeds geruimen tijd had

blootgestaan. Het Engelsche egalisatiefonds werd daartoe met niet minder dan £ 200 millioen goud versterkt. Ook werden scherpe maatregelen genomen tegen de speculatie, waarin zelfs de effectenhandel werd betrokken. De positie van het Pond Sterling is, dank zij deze maatregelen, inderdaad versterkt. De politieke onrust had tegen het einde van de maand echter tot gevolg, dat hoeveelheden „hot money”, die zich in verschillende monetaire centra hadden vastgezet, opnieuw in beweging kwamen. Vooral de gulden had ditmaal daaronder te lijden. In de ruime situatie op de binnenlandsche kapitaalmarkt heeft dit geen verandering gebracht, zooals uit de groote inschrijvingen op enkele emissies duidelijk blijkt.

Het aftreden van den President van de Deutsche Rijksbank Dr. Schacht werd als een nieuw element van onzekerheid opgevat, dat niet naliet zijn invloed op de effectenbeurzen te doen gelden. Er dient echter te worden afgewacht, of deze mutatie tot belangrijke wijzigingen in de Deutsche financieele politiek zal leiden.

In Frankrijk schijnt het economische consolidatieproces nog voortgang te maken, waardoor er ook weer wat meer vertrouwen aan den dag treedt. Er wordt nog steeds melding gemaakt van repatriëring van eertijds gevlucht kapitaal; dit zou zeker kunnen bijdragen tot een verdere ontspanning in het economische leven van Frankrijk.

Op de nieuwe Japansche begrooting zijn voor voortzetting van den strijd in China weer zeer aanzienlijke uitgaven opgenomen, welke grootendeels door leeningen zullen worden gefinancierd.

(E.V. 5/39).

De internationale handelspolitiek in Januari 1939.

Evenals een maand geleden, kan ook deze maal worden geconstateerd, dat de internationale handelspolitiek in sterke mate wordt gekenmerkt door maatregelen tot afweer van de gevolgen van een ongunstige ontwikkeling der conjunctuur. Zoo werden in Noorwegen en België een groot aantal nieuwe invoercontingenteeringen afgekondigd. In het eerstgenoemde land hadden deze betrekking op geteerd en ongeteerd touw, zijden en kunstzijden kleeding en kunstrezel (compound lard), in België op kaas, glaswerk, marmer, caustische potasch en loog van caustische potasch.

Bescherming van de inheemsche industrie door verhooging van invoerrechten vond plaats in Ierland (geglazuurde buizen van aardewerk), in Roemenië (waar het verlaagde invoerrecht op een gedeelte van den invoer van kunstzijden garens verviel, aangezien de binnenlandsche voortbrenging daarvan thans voldoende omvang heeft), en in Litauen (diverse producten). In laatstgenoemd land werden tevens verschillende specifieke rechten verlaagd, o.a. op sommige geneesmiddelen, rijwielen en zijden en halfzijden garens, omdat zij den invoer bij den huidige stand der prijzen te zeer belemmerden. Ook in Brazilië werd een groot aantal

invoerrechten opnieuw vastgesteld, o.a. op verschillende soorten aardewerk, welke herziening over het geheel genomen neerkomt op een verhooging der rechten.

Die Litausche en Braziliaansche tariefswijzigingen hebben een meer duurzaam karakter, zulks in tegenstelling tot eenige verlagingen van voorbijgaanden aard, welke plaats vonden in Nederland en Estland. Zooals hier te lande het z.g. monopolierecht, verschuldigd bij den invoer van appels, met ingang van 1 Februari jl. tijdelijk werd verminderd, omdat de binnenlandsche oogst vrijwel geheel is verbruikt, zoo ging ook Estland over tot een periodieke verlaging van het invoerrecht op zuidvruchten.

Tot dezelfde categorie van rechten, welke regelmatig worden aangepast aan de situatie op de binnenlandsche markt, behooren ook de Zwitsersche prijstoeslagen op een aantal oliën en vetten, die bij Bondsraadsbesluit van 30 December 1938 op een hooger peil werden gebracht. Deze maatregel was een reactie op de lage prijzen op de wereldmarkt.

In Tunis werden de invoerrechten op oliën en vetten, alsmede op bier, zeer sterk verhoogd. Van die tariefsherziening werd gebruik gemaakt om aan Frankrijk

(met inbegrip van Algiers) een krachtige preferentie te verleen.

De noodzaak van verhooging der inkomsten heeft er in Nederlandsch-Indië toe geleid, dat met ingang van 1 Januari jl. de opcenten op de invoerrechten, die in September 1936 in verband met de depreciatie van den gulden werden verlaagd tot 25%, op het oude peil van 50% hersteld werden.

Tenslotte moeten nog eenige maatregelen worden aangestipt, die ieder een afzonderlijke, hierboven nog niet behandelde rubriek vertegenwoordigen. Zij hebben nochtans dit gemeen, dat zij er toe bijdroegen, dat gedurende Januari de belemmeringen van het internationale handelsverkeer veel sterker zijn toegenomen dan de vergemakkelijkingen ervan.

In Duitschland werd de lijst van uitvoerverboden

uitgebreid met boorzuur, borax, boraxkalk, thomasfosfaatmeel en superfosfaat.

In Uruguay werd de officieele verkoopkoers, waartegen het grootste deel van den import wordt afgerekend, verhoogd van 8,50 pesos tot 9,50 pesos per £. Doordat de koers, waartegen de Banco de la Republica de uit export voortspruitende deviezen koopt, evenals tot dusverre op 7,60 per £ blijft bepaald, zullen de koerswinsten, waarover de regeering de beschikking krijgt, sterk stijgen, ondanks de te verwachten inkrimping van den import.

In de V.S. van Amerika werd definitief afgezien van het instellen van compensatierechten op Nederlandsche zuivelproducten, nadat hier te lande minimumprijzen voor den export naar genoemd land waren vastgesteld.

Handelsverdragen van beteekenis kwamen gedurende Januari niet tot stand.

(E.V. 5/39).

Productenoverzichten.

Citronella-olie.

Sedert het overzicht van dit product in de aflevering van 3 Februari j.l., is de situatie op de markt te Batavia iets ten gunste gekeerd. Aanvankelijk werd citronella-olie contract A nog teruglopend gedaan tot f 0,75 per kg. Op dezen prijs trok echter het aanbod zich vrijwel geheel terug, hetgeen mede tot gevolg had, dat in de tweede week van Februari de noteering van A-olie aantrok tot f 0,79 aanbod voor alle leveringen 1938. Hiermede is de vrijwel onafgebroken prijsdaling, welke sedert Juli 1938 heeft plaats gehad, tot stilstand gekomen. Het leidt geen twijfel, dat de vrij gunstige factoren, welke in de naaste toekomst de wereldmarkt van aetherische oliën zullen beheerschen, eveneens op het prijsverloop van citronella-olie — één van de belangrijkste grondstoffen voor de aetherische oliën verwerkende industrieën — een gunstigen invloed zullen uitoefenen. De voorraadpositie van deze industrieën is als gevolg van de labiele politieke toestanden, onbevredigend. Zulks moet tezamen met de algemeene verwachtingen van een toenemende activiteit van genoemde nijverheid aanleiding geven tot een grootere belangstelling voor alle belangrijke vluchtige oliën. Aangezien echter de politieke hemel nog geenszins is opgeklaard, zal deze belangstelling uiteraard getemperd blijven, waardoor op deze markt geen belangrijke hausse mag worden verwacht. Desondanks is de situatie gunstiger dan sedert langen tijd het geval is geweest.

Als bekend mag worden verondersteld, dat men zich sedert enkele jaren op Formosa heeft toegelegd op de cultuur van citronellagrass en de bereiding van citronella-olie. Dit geschiedde met de speciale bedoeling Japan binnen den kortst mogelijken tijd onafhankelijk te maken van de voorziening van deze grondstof uit het buitenland. Dat dit streven inderdaad succes heeft gehad moge blijken uit de uitvoercijfers van citronella-olie uit Java naar Japan, welke sedert 1937 een teruggang aanwijzen van 45.844 kg tot slechts 2.267 kg in 1938. Hoewel aanvankelijk de vooruitzichten van serehgras verbouwers op Formosa vrij gunstig waren, schijnt hierin sedert einde 1938 wel eenige verandering te zijn gekomen. Werd in den aanvang de cultuur van sereh-

gras mede door de citronella-olie consumeerende industrieën van Japan in sterke mate aangemoedigd, thans schijnen deze consumenten in een gezamenlijke actie den prijs van Formosa-olie te willen beïnvloeden. Den lagen prijs van citronella-olie op de wereldmarkt in aanmerking genomen, zal dit voor de jonge citronellagrascultuur van Formosa zeer onaangename gevolgen kunnen hebben. Het gevolg van deze actie is dan ook, dat Formosaansche belanghebbenden zich in hun belangen benadeeld gevoelen en door coöperatieve aaneensluiting zullen trachten aan dezen druk te ontkomen. Of hun dit zal gelukken moet de tijd leeren. Bij de ontwikkeling van deze situatie is wellicht ook Ned.-Indië ten nauwste betrokken.

Maïs.

De maïsprijzen op Java stegen door groote vraag van Japansche zijde. Vooral Februari-leveringen worden gezocht. Ook eenige Europeesche importeurs verkregen licenties van de Japansche regeering voor invoer van Nederlandsch-Indische maïs in Japan. Als gevolg van de aanhoudende regens komt het product uit het binnenland niet vlot af.

Belangstelling voor export naar Nederland was er ten eenenmale niet. De noteeringen voor La Plata-maïs daalden nog aanzienlijk.

Het prijsverloop was gedurende de laatste weken als volgt:

	27 Jan.	11 Febr.
Gele maïs f.o.b. Soerabaia	f 3,17½	f 3,30
	26 Jan.	10 Febr.
La Plata (pap.pesos)	f 7,15	f 6,55

Voor Zuid-Celebes-mais bestaat nagenoeg uitsluitend van Japansche zijde belangstelling. De prijzen bewogen zich tusschen f 2,50 en f 2,75 per 100 kg f.o.b. Palima/Paré Paré.

Oliën en vetten.

De copramarkt te Londen was in de afgelopen verslagperiode beter gedisponeerd dan in de voorafgaande. De prijzen trokken iets aan, o.a. tengevolge van dekkingen door baissiers.

Het verloop van de copramarkt te Soerabaia was eveneens gunstiger; aan het eind van verslagperiode kon zelfs van een vaste stemming gesproken worden.

Het prijsverloop van het product te Londen, Amsterdam en Soerabaia was als volgt:

	Londen per ton	Koers £ te A'dam	Amsterdam per 100 kg	Soerabaia per 100 kg
27 Jan. '39	£ 10.12.6	8,70 $\frac{1}{2}$	f 9.—	f 5.45
28 " '39	£ 10.15.—	8,70 $\frac{1}{2}$	f 9.—	f 5.45
30 " '39	£ 10.15.0	8,66 $\frac{1}{2}$	f 9.—	f 5.45
31 " '39	£ 10.15.0	8,66 $\frac{1}{2}$	f 9.—	f 5.45
1 Feb. '39	£ 10.15.0	8,69 $\frac{3}{4}$	f 9 $\frac{1}{16}$	f 5.45
2 " '39	£ 10.17.6	8,69 $\frac{3}{8}$	f 9 $\frac{1}{8}$	f 5.80
3 " '39	£ 10.17.6	8,70	f 9 $\frac{3}{16}$	f 5.80
4 " '39	£ 10.16.3	8,69 $\frac{1}{2}$	f 9 $\frac{1}{8}$	f 5.85
6 " '39	£ 10.17.6	8,67 $\frac{1}{4}$	f 9 $\frac{1}{8}$	f 5.85
7 " '39	£ 10.18.9	8,69 $\frac{5}{8}$	f 9 $\frac{3}{16}$	f 5.90
8 " '39	£ 11.0.0	8,69 $\frac{3}{4}$	f 9 $\frac{1}{4}$	f 5.90
9 " '39	£ 10.18.9	8,69 $\frac{3}{4}$	f 9 $\frac{1}{4}$	f 6.—

In verband met de belangrijke plaats, welke de copra-uitvoer in den totalen export van Nederlandsch-Indië inneemt — ondanks de groote afzetmoeilijkheden steeg de uitvoer van 497.000 ton in het jaar 1937 tot ongeveer 550.000 ton in 1938, ter waarde van circa f 38.000.000 — en het overwegende belang van deze cultuur voor de welvaart van bepaalde gebieden in de Buitengewesten, zooals de Minahassa, waar de inkomsten der bevolking vrijwel geheel afhankelijk zijn van de opbrengst van dit product, moge in het hiernavolgende mede in het bijzonder aandacht worden gewijd aan het verloop van den copra-uitvoer van de Philippijnen, welk land na Nederlandsch-Indië het grootste copra-produceerend gebied is.

Het aandeel van Nederlandsch-Indië en dat van de Philippijnen en de andere productielanden in den totalen wereld-copra-export vertoont de laatste jaren het volgende beeld.

Copra-uitvoer uit de copra produceerende landen in 1000 tons.

	1934	1935	1936	1937	1938
Nederlandsch-Indië	418	485	506	494	552
Philippijnen	343	203	260	232	348
Ceylon	107	150	52	67	
Malakka	97	114	157	165	400 ¹⁾
Australië	175	132	130	125	
Andere landen	89	139	100	35	
Totale wereldexport	1.229	1.173	1.505	1.118	1.300
% Ned.-Indië	± 34	41	32	44	42
% Philippijnen	± 28	21	17	20	26

1) schatting.

Hieruit blijkt, dat Nederlandsch-Indië zijn overwegende plaats op de copramarkt heeft weten te handhaven, zij het ook dank zij een rigoureuze prijsaanpassing.

De export is dan ook voornamelijk gericht op Europa, waarheen in 1938 ruim 418.000 ton of 75% van den totalen export werd verscheept.

De belangrijkste afnemers waren: Nederland met 123.500 ton, waarvan evenwel bijna 64.000 ton „voor order” posten waren, welke gedeeltelijk via Nederland naar Midden Europeesche landen, zooals Tsjecho-Slowakije en Hongarije werden doorgevoerd.

De uitvoer naar Singapore bedroeg 110.500 ton (1937: 110.000 ton), welke hoofdzakelijk voor herexport was bestemd. De volgende belangrijke bestemming was Duitschland, waarheen rechtstreeks 101.900 ton (1937: 57.100 ton) werd uitgevoerd, terwijl ongetwijfeld een gedeelte van de naar Singapore verscheepte copra eveneens voor dit land bestemd was. Als bekend mag worden verondersteld, dat Duitschland wederom een belangrijke herverscheper van copra is, vooral via Hamburg. Aan de hand van de Nederlandsch-Indische uitvoercijfers is het derhalve niet mogelijk een juist beeld te verkrijgen van de uiteindelijke bestemmingen van den copra-export. Denemarken kocht 69.000 ton (1937: 79.500 ton), van welk kwantum een aanzienlijk gedeelte na verwerking wederom werd uitgevoerd o.a. naar de Baltische landen en Duitschland.

Verder was nog van belang de export naar Italië 41.600 ton (1937: 24.750 ton), naar Tsjecho-Slowakije 20.000 ton, in 1937 vonden geen directe verschepingen naar dit land plaats; voorts naar Noorwegen 31.400 ton (1937: 35.000 ton). Frankrijk nam slechts 10.800 ton af tegen 16.200 ton in 1937.

In de perioden, dat de van de Philippijnen afkomstige copra niet voor het overgrote deel of slechts tegen weinig bevredigende prijzen in de V.S. van Amerika kan worden afgezet, ontmoet Nederlandsch-Indië op de Europeesche markten de Philippijnen als rechtstreeksche concurrent.

In het afgelopen jaar vond een dergelijke verschuiving van den copra-export van de Philippijnen naar Europa plaats, hetgeen in bijgaande cijfers betreffende den Philippijnschen copra-export tot uitdrukking komt.

Uitvoer van copra uit de Philippijnen, in metrieke tons.

Jaren	V. S. A. Pac. Kust	V. S. A. Atl. Kust	Golf van Mexico	Europa	China en Japan	Andere landen	Totaal
1938							
Januari	8.062	—	—	8.267	22	286	16.637
Februari	21.443	2.032	—	5.410	—	515	29.400
Maart	13.983	1.524	3.607	3.048	11	387	22.560
April	14.617	1.524	5.069	1.726	12	—	23.848
Mei	8.777	1.524	3.054	6.629	164	145	20.293
Juni	9.941	2.066	7.711	18.338	491	1.274	31.821
Juli	15.750	—	3.887	8.991	249	226	29.103
Augustus	18.340	3.299	—	18.949	248	—	40.836
September	12.144	2.293	2.085	14.071	143	1.595	32.331
October	22.189	1.626	3.912	17.442	445	104	45.718
November	5.168	1.524	3.757	6.275	174	5.294	22.192
December	15.807	3.047	9.016	5.242	58	204	33.374
Jan./Dec. '38	166.221	20.459	42.998	106.388	2.017	10.030	348.113
1937	154.594	16.320	36.294	25.686	15	3.125	236.024
1936	125.727	20.487	29.692	100.768	—	4.696	281.370

In het eerste halfjaar van 1937 was de copraproductie in de Noordelijke helft van de Philippijnen, tengevolge van slechte weersomstandigheden, bijzonder laag. In het tweede halfjaar steeg de productie aanzienlijk, waardoor een niet onaanzienlijk productie-overschot ontstond.

Van den totalen copra-export in 1937 werd circa 72% of 171.000 ton naar de V.S. van Amerika verscheept, 18% vond zijn weg naar den Golf van Mexico, terwijl toentertijd slechts ruim 25.000 ton (10%) werd geëxporteerd naar Europa.

De voornaamste oorzaak, dat vrijwel de geheele copra-export in Noord-Amerika werd afgezet, is de preferentiele behandeling — in den vorm van eene ontheffing van den z.g. processing tax — welke de copra, afkomstig uit de Philippijnen, in de V.S. van Amerika geniet. Uiteraard bestaat, dank zij dezen maatregel, bij de Philippijnsche exporteurs een drang, een zoo groot mogelijk kwantum van hun product in Amerika te plaatsen.

Het hangt van een aantal secundaire en steeds wisselende factoren af in hoeverre de evenbedoelde voorkeursbehandeling in de bestemmingen van den export tot uiting komt.

Zoo waren in 1937 een aantal factoren aanwezig, die een sterk cumulatieve werking hadden, waardoor de copra-export in hooge mate naar de V.S. van Amerika werd gericht. De voornaamste daarvan waren: het tekort in begin 1937 in de V.S. van Amerika aan eetbare oliën en vetten; het tekort aan scheepsruimte voor copra met bestemming Europa in de tweede helft van 1937; voorts het betrekkelijke ruime aanbod van scheepsruimte met destinatie de V.S. van Amerika; verder de aanzienlijke stijging van de vrachttarieven voor Europeesche havens waardoor, in verband met de trage aanpassing van de vrachten aan de inmiddels weer gedaalde copraprijzen, export naar Europa bepaald onaantrekkelijk werd, vergeleken met de op de Amerikaansche markten te bedingen prijzen.

In het afgelopen jaar heeft zich de toestand in vele opzichten grondig gewijzigd: de hierboven opgesomde factoren, welke den afzet naar Europa belemmerden, waren goeddeels verdwenen en maakten plaats voor andere, welke juist stimulerend werkten op den export naar die markten.

Een van deze factoren was, dat de oogst op de Philippijnen, voornamelijk dank zij gunstige weeromstandigheden, belangrijk grooter uitviel (circa 50%) dan in het voorgaande jaar, waardoor er een betrekkelijk dringend aanbod ontstond. Verder droeg tot de aanzienlijk hogere verkoopen naar Europa de omstandigheid bij, dat schepen gecharterd konden worden, met bestemming Europeesche havens, tegen aanzienlijk lagere tarieven dan in 1937, waardoor de export naar Europa weer

aantrekkelijk werd. De copra-uitvoer naar dit werelddeel bedroeg dan ook ruim het viervoudige (106.000 ton) van dien van het vorige jaar (25.000 ton); de export naar de V.S. van Amerika steeg echter ook nog van 171.000 ton tot 186.000 ton.

Of en in welke mate deze tendenz ook in dit loopende jaar zich zal manifesteren, is thans nog niet vast te stellen.

Peper.

Ook voor dit product bleef de markt gedurende de laatste weken zeer ongeanimeerd. Het buitenland toont geen belangstelling.

De voorraden in Londen en in New-York zijn zeer groot. De carry-over in de Lampongs was volgens particuliere ramingen 8.000 à 12.000 tons en die van Banka-peper circa 4.000 tons.

De prijs voor zwarte Lampong-peper e.k. Telok Betong is thans f 12,90 per 100 kg nominaal.

Levering uit den nieuwen oogst Augustus/October wordt vergeefs aangeboden tot f 12 per 100 kg.

Witte Muntok-peper noteert f 19,75 per 100 kg (aanbod) fob. Banka-havens. De nieuwe Banka-oogst wordt geraamd op 6.000 tons.

Rubber.

De daling van den rubberprijs, waarop in het vorige overzicht werd gewezen, heeft in de eerste week van deze verslagperiode plaats gemaakt voor een geleidelijke verbetering, met als resultaat een notering van 7⁷/₈ d. per lb. voor standard sheet te Londen op 4 Februari j.l. Daarna werd de markt weer flauwer en daalden de prijzen tot een peil van 7¹¹/₁₆ à 7³/₄ d.

De daling houdt ten deele verband met de overgevoeligheid van de rubbermarkt voor berichten van internationaal politieke aard, ten deele kan zij worden verklaard uit het feit, dat aan de vaststelling van een uitvoerpercentage door de Internationale Rubber Regelings Commissie veelal een flauwe marktstemming vooraf pleegt te gaan.

Uit de statistische positie kan het minder gunstige prijsverloop niet worden verklaard; deze blijft zich op zeer bevredigende wijze ontwikkelen.

Uit de in het Januari-nummer van het Statistical Bulletin van het I.R.R.C. gepubliceerde cijfers blijkt, dat de daling van de wereldvoorraden zich ook in de maand December heeft voortgezet. Het Decemberverbruik bedroeg 87.000 ton, bij een totalen uitvoer van rond 58.000 ton. De voorraden bereikten per ultimo van het jaar een hoogte van rond 457.000 ton, overeenkomend met het niveau van eind 1936.

Voor het jaar als geheel genomen, heeft een voorraadvermindering van 67.000 ton plaats gevonden. Onderstaande tabel, waarin wereld-uitvoeren en -verbruik

Wereld-uitvoeren, -verbruik en -voorraden (in tonnen van 1016 kg).

Periode	1936			1937			1938		
	Wereld-uitvoer	Wereld-verbruik	Voorraden per ult. :	Wereld-uitvoer	Wereld-verbruik	Voorraden per ult. :	Wereld-uitvoer	Wereld-verbruik	Voorraden per ult. :
1e kwartaal	195.921	239.359	595.681	244.146	289.698	437.512	242.552	208.186	561.688
2e „	195.272	265.635	530.737	271.402	302.539	404.808	222.002	215.971	547.673
3e „	227.298	256.566	493.350	320.883	265.588	451.811	225.088	221.424	530.686
4e „	237.136	275.263	458.261	298.906	235.944	523.678	199.638	263.287	456.865
Totaal	855.627	1.036.823		1.135.337	1.093.769		889.280	908.868	

voor 1938 zijn weergegeven in vergelijking tot de twee voorgaande jaren, doet zien dat deze verbetering van de statistische positie zich vooral in het laatste kwartaal heeft bewerkstelligd.

Dank zij het krachtige herstel van het verbruik in het 4e kwartaal (een toeneming van 26% t.o.v. het 1e kwartaal) is nog een totale jaarconsumptie van 909.000 ton bereikt, die weliswaar 17% lager is dan in 1937 en 12% lager dan in 1936, doch die t.o.v. de aanvankelijke raminagen voor 1938 wel bevredigend is.

De werelduitvoeren zijn minder afgenomen dan op grond van de sterke restrictieverzwaring had mogen worden verwacht (het uitvoerpercentage bedroeg gemiddeld 55% in 1938 tegenover 83³/₄ in 1937 en 62¹/₂ in 1936). Aan de „outsiders” is dit verschijnsel niet te wijten; de uitvoeren van deze groep vertoonen weinig stijging (28.000 ton in 1938 en 1937 en 24.000 ton in 1936), ondanks gestadige exportvermeerdering van het in opkomst zijnde productiegebied Liberia (3.000 ton in 1938 tegenover 2.300 ton in 1937 en 1.600 ton in 1936). De betrekkelijk groote wereldexporten zijn toe te schrijven aan quotumoverschrijdingen van de restringerende landen. In enkele gevallen (Ceylon, Britsch-Indië en Burma) is men daarbij de in de internationale overeenkomst gestelde limiet van een maximalen over-export van 5% in belangrijke mate te boven gegaan.

Uit onderstaande cijfers blijkt, dat Nederlandsch-Indië zich in 1938 het beste aan zijn internationale verplichtingen heeft gehouden. Immers een overschrijding van 0,05% kan op een totaal quotum van bijna 300.000 ton onbetekend worden genoemd. De quotumafrekening van Ned.-Indië wordt in nevenstaande tabel weergegeven.

De zoojuist bekend geworden beslissing, dat de I.R.R.C. het uitvoerpercentage voor het tweede kwartaal 1939 op 50% heeft gehandhaafd, komt niet onverwachts. Hoewel algemeen werd erkend, dat de statistische positie een verhoging tot 55% zou rechtvaardigen, was de marktstemming de laatste zes weken zoo zwak, dat naar alle waarschijnlijkheid een vrij ernstige daling van de noteringen het gevolg van zulk een verhoging zou zijn geweest. Deze consequentie heeft de Commissie — vermoedelijk terecht — klaarblijkelijk niet willen aanvaarden.

In kilogrammen

		In kilogrammen	
<i>Ondernemingsrubber</i>			
Uitvoerquotum (55% van 287.324.000 kg).....		158.028.200	
Carry-over 1937/1938.....	+	173.479	
Extra uitvoervergunningen voor in 1937 uitgevoerde rubber.....	+	301.190	
Totaal uit te voeren hoeveelheid.....			158.502.869
Uitvoer.....		150.239.483	
Onder controle gesteld.....		8.297.101	
Totaal uitgevoerd ten laste van 1938.....			158.536.584
Te veel uitgevoerd...			33.715
<i>Bevolkingsrubber</i>			
Quotum (55% van 261.316.000 kg).....		143.723.800	
Carry-over 1937/1938.....		3.347.017	
Totaal uit te voeren hoeveelheid.....			147.070.817
Uitvoer.....		145.650.433	
Onder controle gesteld.....		1.558.674	
Totaal uitgevoerd ten laste van 1938.....			147.209.107
Te veel uitgevoerd...			138.290

De genomen beslissing beteekent, dat de voorraden een verdere daling zullen ondergaan. Aan het einde van Juni zullen zij naar taxatie beneden 400.000 ton zijn gekomen, daarmede een omvang bereikend van ruim 4,6 maanden verbruik. Van een surplus aan voorraden zal dan bezwaarlijk meer kunnen worden gesproken.

Wellicht zal de markt thans eindelijk uit haar lethargie ontwaken en beseffen, dat niet een of andere redevoering van een staatshoofd, doch de statistische positie van het eigen product in eerste instantie voor het prijsverloop maatgevend mag zijn.

Quota-afrekening voor 1938 (in tonnen van 1016 kg).

Landen	Toegestane uitvoer			Werkelijke uitvoer	Verschil (+ = te veel, - = te kort)	Verschil in % v/h quotum
	Quotum	Carry-over 1937/38	Totaal			
Malakka.....	331.100	+ 2.820	333.920	345.301	+ 11.381	3,4
Ceylon.....	45.375	- 3.238	42.137	49.282	+ 7.145	15,7
Br.-Indië.....	7.150	+ 116	7.266	8.010	+ 744	10,4
Ned.-Indië.....	297.296	+ 3.465	300.761	300.930	+ 169	0,05
Burma.....	5.088	+ 120	5.208	6.732	+ 1.524	29,9
Noord-Borneo.....	9.075	- 49	9.026	9.512	+ 486	5,3
Serawak.....	17.600	- 527	17.073	17.792	+ 719	4
Siam.....	40.000	-	40.000	41.080	+ 1.080	2,6
Totaal.....	752.684	2.707	755.391	778.639	+ 23.248	3,0

Aanteekeningen.

NEDERLANDSCH-INDIË.

Groothandelsprijzen exportproducten.

Indexcijfers, gewogen met uitvoerhoeveelheden in 1935
(1929 = 100).

		(Voorloopige cijfers)	
Sept. 1936.....	39,7	28 Nov. —	3 Dec. 1938 ... 44,4
Dec. „	56,6	5 Dec. —	10 „ „ ... 44,7
Maart 1937.....	63,5	12 „ —	17 „ „ ... 45,1
Juni „	55,8	19 „ —	24 „ „ ... 45,5
Sept. „	52,6	26 „ —	31 „ „ ... 45,6
Dec. „	44,8	2 Jan. —	7 Jan. 1939 ... 45,5
Maart 1938.....	40,7	9 „ —	14 „ „ ... 45,4
Juni „	40,2	16 „ —	21 „ „ ... 45,4
Sept. „	44,5	23 „ —	28 „ „ ... 44,5
Dec. „	45,1	30 „ —	4 Febr. „ „ ... 44,2
Jan. 1939.....	44,6	6 Febr. —	11 „ „ ... 44,3

(Centraal Kantoor voor de Statistiek).

BELGIË.

Arachide-olie.

Bij een in de „Moniteur Belge” van 1 Februari afgekondigd Koninklijk Besluit van 18 Januari jl., dat in werking is getreden op 3 Februari jl., is de invoer van arachide-olie (tariefpost 117c) afhankelijk gesteld van een invoervergunning.

(Med.E.V. 639/39).

COLUMBIA.

Koffie.

Op 12 November jl. heeft te Bogota de slotzitting van het Nationale Koffieplanters Congres, dat tweejaarlijks wordt gehouden, plaatsgevonden. De voornaamste besluiten door het Congres aangenomen betreffen sanitaire maatregelen ten behoeve van de arbeiders op koffieplantages en maatregelen tot bestrijding van plantaardige ziekten, die de koffieboomen bedreigen. Voor deze doeleinden zal een half miljoen pesos worden uitgegeven, welk bedrag misschien nog verhoogd zal worden, wanneer de Regeering de aanbeveling van het Congres overneemt, om de exportbelasting te vermeerderen tot 50 centavos per zak. De inkomsten uit dien hoofde worden grootendeels afgedragen aan de Federatie van Koffieplanters.

Een plan voor de stichting van een centraal koffieproefstation werd eveneens aangenomen, terwijl tot

den bouw van nieuwe koffie-opslagplaatsen werd besloten.

Tenslotte zal de Federatie voortgaan met haar politiek van koffie-aankoop ter regularisatie van de prijzen en speculatieve aankopen op termijn.

De prijs voor Columbiaansche koffie is te New York in de laatste twee weken ruim een dollarcent gevallen, maar een prijs van 14 cents per pond is nog winstgevend.

(3375/39).

(Mededeeling van het Gezantschap der Nederlanden te Bogota).

DENEMARKEN—VENEZUELA.

Handelsbetrekkingen.

Tusschen de regeeringen van Denemarken en Venezuela is een schikking getroffen, waarbij van Deensche zijde is toegezegd, in 1939 deviezen ter beschikking te stellen van importeurs van Venezolaansche koffie tot een bedrag van 2.700.000 Kronen (v.j. 2.400.000 Kr.). Venezuela heeft van zijn kant toegezegd, de tariefverlaging van 25% op Deensche boter te handhaven.

(Med.E.V. 640/39).

ECUADOR.

Nieuwe invoerregeling.

Krachts een verordening van de regeering van Ecuador van 6 Januari 1939 — welke verordening intusschen nog niet in werking is getreden — worden de op het stuk van den invoer bestaande uitvoeringsmaatregelen van 21 Juni 1938 opgeheven, en door nieuwe voorschriften vervangen. Alhoewel de nieuwe invoerverordening zich zeer nauw aansluit bij de tot dusverre bestaande regeling, onderscheidt zij zich hiervan principieel, daar in den vervolge niet meer aan elk land afzonderlijk invoerquota zullen worden toegewezen. De Banco Central zal namelijk halfjaarlijks een globaal invoercontingent vaststellen. Hiervan zal 14% worden gebruikt voor den invoer door officieele instellingen en voorts 7% voor invoer, noodig voor de oprichting van nieuwe industrieën. De resterende 79% zullen over de industriele importeurs worden verdeeld in dien zin, dat ieder een afzonderlijk quotum voor het betrokken halfjaar krijgt toegewezen. Hiervan mag de importeur

BANKZAKEN

EFFECTENZAKEN

NEDERLANDSCHE HANDEL-MAATSCHAPPIJ, N. V.

FACTORIJ BATAVIA
en hare kantoren in Nederl.-Indië, Br.-
Indië, Burma, Str. Settl., China en Japan

EFFECTEN- EN BANKZAKEN
GIRO'S—DEPOSITO'S

maandelijks een zesde deel gebruiken. Overschrijving van het eene maandquotum op het volgende maandquotum is mogelijk. De quota worden vastgesteld op basis van den invoer van de betrokken importeurs in het 1e halfjaar 1935, in het jaar 1936 en in het 2e halfjaar 1938.

(Med.E.V. 639/39).

INDO-CHINA.

Rijst, chocolade, confiserie.

Bij decreten van 21 Januari 1939, gepubliceerd in het „Journal Officiel” van 27 Januari 1939, zijn goedgekeurd de voorstellen van het bestuur van Indo-China, waarin werd gevraagd toepassing op de kolonie van de bij de decreten van 17 Juni 1938 in het moederland vastgestelde invoerrechten op rijst (post 79), chocolade (post 98) en confiserie (post 98 bis).

(Med.E.V. 639/39).

JOEGO-SLAVIË.

Melasse.

De „Joegoslavische Koerier” van 21 Januari j.l. meldt het volgende :

„Naar wij vernemen, heeft de Ministerraad besloten, om den invoer van 900 wagons melasse vrij van invoerrechten toe te staan ten behoeve van de binnenlandsche spiritusindustrie.

Deze industrie heeft een dusdanig kwantum suikermelasse noodig voor de vervaardiging van spiritus, die met benzine vermengd moet worden. Speciale dienstorders zijn uitgevaardigd om deze tolvrije melasse, zonder betaling van invoerrechten toe te laten.

Voorts vernemen wij, dat hierbij wordt gedacht aan melasse uit suikerriet en dat daarom het benodigde kwantum uit koloniale gebieden in Joego-Slavië geïmporteerd zal moeten worden.

Door dit besluit om 900 wagons suikermelasse vrij van rechten in te voeren, heeft de Regeering de oplossing gebracht van het zeer moeilijke probleem om motorbrandstof te verschaffen voor de binnenlandsche behoefte”.

(6468/39).

NEW-FOUNLAND.

Nieuw douanetarief.

Ingevolge de New-Foundland Revenue Act 1939, is met ingang van 1 Januari j.l. een nieuw douanetarief van kracht geworden. Het nieuwe tarief is, in tegenstelling tot het oude, dat slechts onderscheid maakte in algemeene en preferentiele rechten, driekolommig. Men onderscheidt thans namelijk :

a) het *preferentiele* tarief, dat slechts van toepassing is op goederen, afkomstig uit Groot-Britannië ;

b) het *tusschentarief*, dat geldt voor goederen uit de Britsche Dominions, koloniën, etc., en uit bepaalde, door den „Governor-in-Commission” aan te wijzen *niet Britsche* landen. Tot deze landen behooren ook Nederland en de Nederlandsche Koloniën ;

c) het *algemeene* tarief voor goederen uit landen, die niet onder de rubrieken a en b vallen.

(Med.E.V. 641/39).

Kraton
 PASOEROEAN
 Fabriceert
 alle soorten Leder

Lederfabriek

Jacatra

ALLEENVERKOOP N.V. BORSUMIJ

SIAM.

Invoer van thee gedurende het 4e kwartaal 1938.

Landen v. herkomst	Gewicht in kg	Waarde in baht
<i>Bladthee</i>		
Singapore.....	3.809	3.349
Hongkong.....	98.030	95.318
China.....	121.976	120.196
Japan.....	9.877	9.711
Ceylon.....	1.656	4.261
Ned.-Indië.....	1.266	1.326
Engeland.....	5	10
Formosa.....	7.100	7.080
Totaal.....	243.719	241.251
<i>Stofthee</i>		
Singapore.....	5.735	4.485
Ned.-Indië.....	11.233	11.357
Ceylon.....	4.583	7.467
Japan.....	90	50
Britsch-Indië.....	92	186
Totaal.....	21.733	23.545

(6609/39). (Mededeeling van het Gezantschap der Nederlanden in Bangkok).

SIERRA LEONE.

Tariefwijzigingen.

Met ingang van 1 Januari 1939 is, ter uitvoering van het Britsch-Amerikaansche verdrag, de Britsche preferentie op bepaalde posten van het douanetarief verminderd. Hiervan moge het volgende genoemd worden (tusschen haakjes het oude recht) :

Tarief no. 118 (i) Onbewerkte tabak — alg. tar. 1 sh. 7 d. (1 sh. 8 d.) per lb. Br. pref. tar. 1 sh. 4 d. (1 sh. 4 d.) per lb.

(Med.E.V. 641/39).

TUNIS.

Oliën, vetten, enz.

In het „J.O. Tunisie” van 20 Januari j.l., is afgekondigd en derhalve op dien datum in werking getreden, het Fransche decreet van 30 November 1938, waarbij de invoerrechten op oliezaden, vetten, oliën, zeep, olieverven en wasdoek werden verhoogd.

(Med.E.V. 639/39).

Boeken en Tijdschriften.

Economische Voorlichting No. 5, 1939.

Van *Economische Voorlichting*, het weekblad van de gelijknamige afdeling der Directie van Handel en Nijverheid van het Ministerie van Economische Zaken te 's-Gravenhage, werd No. 5 ontvangen, gedateerd 3 Februari 1939.

O.m. worden daarin bijdragen aangetroffen over de landbouwproblemen in de V.S. van Amerika en over de Wereldconjunctuur in Januari (zie pag. 197 van dit nummer).

De rubriek „Handel en Nijverheid” geeft eerst een bespreking van de uitvoermogelijkheden naar Portugal en daarna eenige gegevens over verschillende landen,

waarvan hier genoemd kunnen worden: Bulgarije, Palestina, de V.S. van Amerika en Zwitserland.

Onder „Economische Propaganda” is de gebruikelijke kalender opgenomen van internationale tentoonstellingen, jaarbeurzen en congressen, terwijl hier mede aandacht wordt gewijd aan de Nederlandsche deelneming aan de Wereldtentoonstelling te New-York en aan de Voorjaarsbeurs te Leipzig.

In de rubriek „Economische Politiek” komt een artikel voor over de internationale handelspolitiek in Januari (zie pag. 197 van dit nummer), alsmede eenige berichten o.a. van België, Hongarije, Indo-China en Uruguay.

Diverse Berichten.

Mededeeling.

Belanghebbenden hier te lande wordt in overweging gegeven, alvorens zich met verzoeken om inlichtingen tot Nederlandsche diplomatieke en consulaire ambtenaren in het buitenland te wenden, zich in verbinding te stellen met het Hoofd van het Bureau voor Buitenlandsche Handelsvoorlichting en Propaganda van het Kantoor voor den Handel te Batavia-C., aangezien in vele gevallen door genoemd bureau over de gewenschte gegevens wordt beschikt, waardoor niet onbelangrijke tijdsbesparing kan worden verkregen.

Indien blijkt, dat de verzochte gegevens hier te lande niet beschikbaar zijn, verleent het bureau gaarne zijne bemiddeling tot het verkrijgen daarvan bij de betrokken instanties in het buitenland.

Het verdient voorts aanbeveling, aanvragen tot vestiging van handelsrelaties in het buitenland vergezeld te doen gaan van volledige bijzonderheden betreffende de artikelen waarop de aanvraag betrekking heeft, alsmede van bank- en/of andere referenties nopens den aanvrager.

Personalia.

Blijkens bericht van het Amerikaansche Consulaat, alhier, van 27 Januari 1939, is de heer Basil D. Dahl benoemd tot handelsagent van de V.S. van Amerika te Batavia.

(5951/39).

Kennisgevingen.

In de „Verzameling van Kennisgevingen aan de Ambtenaren der In- en Uitvoerrechten en Accijnzen over het jaar 1939” zijn verschenen:

Kennisgeving No. 5. Voortzetting van de licentieering van den invoer van een aantal artikelen („Invoercertificering-verordening 1938/1939 aanvulling I”). Kennisgeving 1938 No. 8 komt hierdoor te vervallen.

Kennisgeving No. 6. Voorzetting van de contingen-teering van kunstmeststoffen („Invoerverordening Kunstmeststoffen 1939”). Kennisgeving 1938 No. 50 komt hierdoor te vervallen.

Kennisgeving No. 7. Verplichting tot aanduiding van het gewicht op groote stukken, vervoerd per schip.

N.V. SOERABAIA VEEM

TVDZVH
CHINEESCHE VOORSTRAAT 46 - 48 SOERABAIA

BEDRIJFSDEELEN

VEEMBEDIJF

- Eigen diepzeekade etablissement voor het volledig behandelen van schepen.
- Opslaggelegenheid voor alle koopmansgoederen.
Oppervlakte Pakhuizen 23000 M².
Opslagterreinen 12000 M².
- Hydraulische persinstallatie voor het persen van Kapok enz.
- Beëdigde wegers, meters en tellers.

STUWADOORS-BEDIJF

- Lossen en laden van schepen.
- Schoonmaken van tanks.
- Schilderen van schepen.

PRAUWBEDIJF

- 28 vaartuigen laadvermogen totaal 4700 M³.
- Scheepswerf en reparatie-inrichting.

EXPEDITIE- & VRACHTAUTOBEDIJF

- 10 moderne Vrachtauto's, Verhuiswagens enz.
- Speciale afdeling voor de Douane behandeling en verzending van goederen.
- Speciale afdeling voor het emballeeren van huisraad, passagiersgoederen, enz.
- Termieten vrije opslag voor inhoedels, enz.

Kennisgeving No. 8. Voortzetting van de contingen-teering van elektrische gloeiperen („Invoerverordening elektrische gloeiperen 1939”). *Kennisgeving 1938 No. 6* komt hierdoor te vervallen.

Kennisgeving No. 9. Openstelling van kustplaatsen voor den buitenlandschen handel, ter uitvoering van artikel 2, lid 3, van de „Indische Scheepvaartwet 1936”. Zie *Kennisgeving 1937 No. 1*, onder II.

Stand der clearing met Duitschland.

Volgens mededeeling van den Agent in Ned.-Indië van het Nederlandsch Clearinginstituut was de stand der clearing met Duitschland op 7 Februari 1939 als volgt:

<i>Storting in Nederland:</i>	f 28.370./m/
Waarvan bestemd voor achterstallige vorderingen, rentedienst en vrije rekening Reichsbank.....	f 3.100./m/
Bestemd voor nieuwe vorderingen.....	f 25.270./m/
<i>Storting in Duitschland:</i>	f 59.184./m/
Uitbetalingen in Nederland op nieuwe vorderingen.....	f 23.886./m/
Achterstand.....	f 33.900./m/

Handelsbetrekkingen.

No. 6. Australië. Firma te Perth (Western Australia) wenscht in relatie te treden met een Ned.-Indische firma, die genegen is als agente te fungeren voor den verkoop van macaroni, spaghetti, enz.

No. 3946.

Nieuwe Maatschappijen.

Javasche Courant van 6/1—1939 No. 2.

Bijvoegsel No. 1. Naamlooze Vennootschap : „Handel Maatschappij Inkorba N.V.”, gevestigd te Fort de Kock. Kapitaal f 50.000,—, verdeeld in 100 aandelen van f 100,—, 400 aandelen van f 50,— en 800 aandelen van f 25,—.

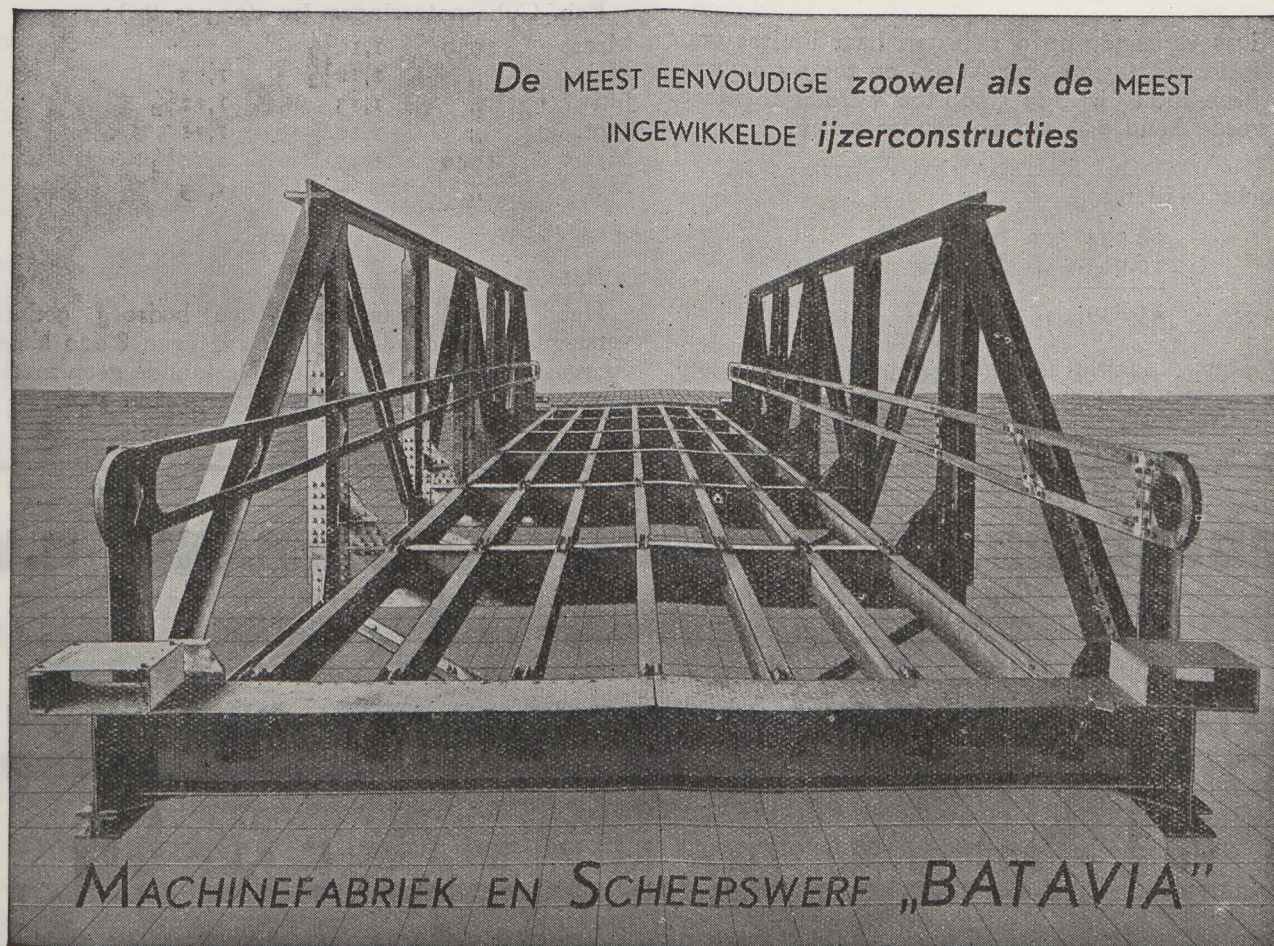
Bijvoegsel No. 2. Naamlooze Vennootschap : „N.V. Weverij en Breierij Bandoeng”, gevestigd te Bandoeng. Kapitaal f 400.000,—, verdeeld in 400 aandelen van f 1.000,—.

Javasche Courant van 10/1—1939 No. 3.

Bijvoegsel No. 4. Naamlooze Vennootschap : N.V. „Hotel Sitoebondo”, gevestigd te Sitoebondo. Kapitaal f 10.000,—, verdeeld in 100 aandelen van f 100,—.

Javasche Courant van 24/1—1939 No. 7.

Bijvoegsel No. 7. Naamlooze Vennootschap : „Industriele Bedrijven Djati Baroe N.V.”, gevestigd te Batavia. Kapitaal f 50.000,—, verdeeld in 50 aandelen van f 1.000,—.

Javasche Courant van 27/1—1939 No. 8.

Bijvoegsel No. 8. Naamlooze Vennootschap: „N.V. Levensverzekering Maatschappij Ovubo”, gevestigd te Bandoeng. Kapitaal f 100.000,—, verdeeld in 200 aandelen van f 500,—.

Javasche Courant van 30/1—1939 No. 9.

Bijvoegsel No. 10. Naamlooze Vennootschap: „N.V. Kantoor voor Algemeenen Import”, gevestigd te Batavia. Kapitaal f 100.000,—, verdeeld in 100 aandelen van f 1.000 —.

Bijvoegsel No. 12. Naamlooze Vennootschap: „N.V. Uitgevers- en Handel Maatschappij „Hong Boen”,

gevestigd te Batavia. Kapitaal f 100.000,—, verdeeld in 1.000 aandelen van f 100.—,

Javasche Courant van 7/2—1939 No. 11.

Bijvoegsel No. 13. Naamlooze Vennootschap: „N.V. Maatschappij tot Exploitatie der Thengkoe Abdul Aziz Landen”, gevestigd te Medan. Kapitaal f 500.000,—, verdeeld in 500 aandelen van f 1.000,—.

Opgeheven Maatschappijen.

Javasche Courant van 13/1—1939 No. 4.

Blijkens akte dd. 9 Januari 1939, is ontbonden de te Buitenzorg gevestigde vennootschap „Firma Djie Soen”.

Marktberichten. (BATAVIA EN SOERABAIA).

Verslag over de periode 6 t/m 11 Februari 1939.

Prijzen per 100 kg, tenzij anders vermeld.

SUIKER.

Soerabaia.

Totale Nivasverkoopten bedroegen gedurende verslagperiode 64.222 ton S.H.S. en 15.800 ton Browns voor export; aan consumptiesuikers werden 5.816 ton afgedaan.

De Nivas verlaagde op 9 Februari haar limites voor Britsch-Indië tot f 5,90 voor West- en tot f 5,95 voor Oost-Britsch-Indië, waarop 5.500 ton werden afgedaan.

De tweede hand was stil en zonder zaken.

Verkocht werden:

68.934	ton	S.H.S.
16.905	„	Browns
85.839	„	Totaal

De Londen- en Fob.-Cuba-noteringen waren resp. op 3 en 10 Februari als volgt:

De Londen-noteringen (in sh. per cwt.):

Maart	1939	6/1 1/2	6/1 1/2
Mei	„	6/1 1/2	6/1 1/2
Aug.	„	6/1 1/4	6/1 1/4
Dec.	„	5/11 1/2	6/0
Actual:	Raws	6/2 1/4 sellers,	Raws 6/2 1/4 sellers,
		buyers showing no	buyers showing no
		interest.	interest.

Fob.-Cuba-noteringen (in dc. per lb.):

Maart	1939	1,12 1/2	—
Mei	„	1,12 1/2	1,12
Juli	„	1,13	1,12 1/2
Sept.	„	1,12 1/2	1,11
Maart	1940	1,17	1,14 1/2
Mei	„	—	1,15

THEE.

Batavia.

Het aanbod van ready-thee bedroeg gedurende verslagperiode totaal 7.600 kisten tegen 8.200 kisten in voorgaande week. De kwaliteit vertoonde geen merkbare verandering. De markt was uitgesproken stiller.

NEDERLANDSCH INDISCHE HANDELSBANK, N.V.

GEVESTIGD TE AMSTERDAM

KANTOREN IN: NEDERLAND — NEDERLANDSCH-INDIË — CHINA — JAPAN —
PHILIPPIJNEN — STRAITS SETTLEMENTS — BRITSCHE INDIË

ALLE BANKZAKEN

Onderstaande prijzen per 1/2 kg verstaan zich op basis :
„uitvoerrecht voor verkoopers rekening”.

		Prompt :	
		Laagste	Hoogste
Oranje Pecco	{ fijnste	f 0,45	— f 0,46
	{ fijne	„ 0,43	— „ 0,44
	{ (gew.)	„ 0,41	— „ 0,42
Pecco		„ 0,39 1/2	— „ 0,40
Pecco Souchong en Souchong		„ 0,37 1/2	— „ 0,38 1/2
Broken Oranje Pecco	{ fijnste	„ 0,42	— „ 0,45
	{ fijne	„ 0,37 1/2	— „ 0,39
	{ (gew.)	„ 0,34 1/2	— „ 0,35 1/2
Broken Pecco		„ 0,34	— „ 0,35
Broken Tea		„ 0,33	— „ 0,34
Fannings		„ 0,34 1/2	— „ 0,35
Stof & Small Fannings		„ 0,32 1/2	— „ 0,33

RUBBER.

Batavia.

De markt was stil. Hoewel aanvankelijk prijshoudend, verflauwde de stemming later aanmerkelijk. De markt opende op 27⁵/₈ ct. per 1/2 kg voor Java Standard Sheets, doch hierna liep de prijs terug tot 26⁵/₈ ct. Het slot was iets beter op 26⁷/₈ ct.

Licenties :

De prijs van licenties bedroeg aan het einde van de week ongeveer 46/47 ct. per kg.

Marktnoteringen:

Datum	Batavia			
	Londen	New York	Singapore	Java
	Std.Sheet	Std.Sheet	Std.Sheet	Med. Bl.
	per lb.	per lb.	per lb.	per 1/2 kg
6-2-'39	d. 7 ¹⁵ / ₁₆	\$ 0,15 ⁵ / ₈	\$ 0,27 ¹ / ₈	\$ 0,25 ⁵ / ₈ f 0,27 ⁵ / ₈ f 0,28 ⁷ / ₈
7-1-'39	„ 7 ¹³ / ₁₆	„ 0,15 ⁷ / ₁₆	„ 0,26 ⁷ / ₈	„ 0,25 1/2 „ 0,27 1/2 „ 0,28 ⁷ / ₈
8-2-'39	„ 7 ¹¹ / ₁₆	„ 0,15 ⁷ / ₁₆	„ 0,26 1/4	„ 0,25 „ 0,27 1/8 „ 0,28 ³ / ₈
9-2-'39	„ 7 ¹¹ / ₁₆	„ 0,15 ³ / ₁₆	„ 0,26 ³ / ₈	„ 0,25 „ 0,27 1/8 „ 0,28 ³ / ₈
10-2-'39	„ 7 ⁵ / ₈	„ 0,15 1/4	„ 0,26	„ 0,24 ³ / ₄ „ 0,26 ⁵ / ₈ „ 0,27 ⁷ / ₈
11-2-'39	„ 7 ¹¹ / ₁₆	„ 0,15 1/2	„ 0,26 ¹ / ₄	„ 0,25 „ 0,26 ⁷ / ₈ „ 0,28 1/4

Soerabaia.

Afdoeningen waren gering. Standard Sheets noteerde aanvankelijk 27 1/2 ct. per 1/2 kg, waarna de prijs daalde tot 26³/₈ ct. Het slot lag op 26³/₄ ct. Voor Standard Crêpe werd aanvankelijk tot 29 ct. per 1/2 kg betaald, waarna de markt daalde tot 27³/₄ ct. Het slot lag op 28 ct. per 1/2 kg koopers.

1) openingsprijis.

KOFFIE.

Batavia.

Lamong Robusta en W.I.B. Robusta-koffie. De New York-notering toonde eenige fluctuatie, doch sloot iets hooger. Voor den Maart-termijn was deze 4,28 dc. per lb.

Soerabaia gaf de volgende noteringen :

	levering	vraag	aanbod
Ready-		f 19,12 1/2	f 19,37 1/2
Aug./Oct.	„	„ 18,87 1/2	„ 19,12 1/2
Oct./Dec.	„	„ 19.—	„ 19,25

Enkele partijen werden gedaan tot f 19.— levering ready en levering Februari.

Lamong Robusta 15%. De tweede hand toonde eenige belangstelling. Afhankelijk van levering hadden afdoeningen plaats tot f 11,50 en f 11,80. Exporteurs boden tot f 11,75 voor Februari-levering.

Soerabaia.

Behoudens geringe afdoeningen goede ondernemingskoffie uit de tweede hand op basis van f 19,25/f 19,50, ging op deze markt practisch niets om.

Export-kwaliteit levering Febr./Maart aanbod f 19.—, zonder koopers. Nieuwe oogst levering Aug./Oct. was verkrijgbaar op f 19,12 1/2, levering Oct./Dec. op f 19,25.

PEPER.

Batavia.

Zwarte Lampong-peper. De Londen-notering liep 3/16 d. per lb. terug en sloot op 2⁵/₁₆ d. per lb. nominaal. Telok Betong gaf de volgende noteringen :

	levg.	Feb./Mrt.	vraag	aanbod
4/2-			f 13,10	f 13,30
6/2	„	„	„ 13,10	„ 13,30
7/2-	„	„	„ 13,05	„ 13,25
8/2-	„	„	„ 13.—	„ 13,20
9/2-	„	„	„ 12,70	„ 13.—
10/2-	„	„	„ 12,40	„ 12,60

Aanvankelijk bleef de handel vrijwel beperkt tot de tweede hand. Levering Febr./Maart en April/Mei werden gedaan tot f 13,15 en f 13,10 e.k. Telok Betong. Voor e.k. Batavia werd f 13,30 betaald. Later werd de termijn April/Mei afgegeven op f 12,75.

N. V. Nederlandsch-Indische Portland Cement Mij.

VOLDOET AAN DE
EISCHEN VAN
N. 481 B.

(Cement met hoge aanvang-
vastheid)

BATES PAPIEREN
ZAKKEN

(42 1/2 kg netto)

IJZEREN VATEN

(170 kg netto)

Een onzer vijf Roteerovens (Unax-oven 86 m lang) produceert 1300 vaten per dag.

Padang Cement merk „Karbouw”

Wanneer U 'n *METER* stof koopt,
dan neemt U toch geen genoegen
met een *EL!*

**MAAR HOE DOET U MET
LICHT?**

Waarom zoudt U zich dan op Uw licht tekort laten doen door z.g. „goedkoope lampen”, die in vergelijking met stroombesparende Philips' lampen veel te weinig licht voor den verbruikten stroom leveren. Vraagt de zuinige Philips' „Bi-Arlita” lamp, die voor luttele centen een heelen avond helder licht geeft Vraagt ons het gratis boekje „VAN HET WONDERE ZIEN”. 't Bevat veel wetenswaardigheden op het gebied van praktische verlichting.

**PHILIPS' LAMPEN SPAREN MEER OP UW STROOMREKENING DAN HAAR AANSCHAFFINGSPRIJS BEDRAAGT
GEEN PRIJSVERSCHIL MET PHILIPS' HELDERE LAMPEN.**

Voor nieuwen oogst betaalde de tweede hand aanvankelijk f 13.—. Exporteurs gaven later af tot f 12,35 voor levering Aug./Oct., aan het slot werd deze termijn gedaan tot f 12.—.

Londen-voorraad: 1.263 tons.

Witte Muntok-peper. Dit product bleef prijshoudend. Exporteurs boden regelmatig f 19,25 voor levering Februari. Aan het slot liep de Londen-notering met 1/16 d. per lb. op, waardoor kleine hoeveelheden tot f 19,75 werden verkocht.

Londen-voorraad: 9.593 tons.

CITRONELLA-OLIE.

Batavia.

Alle leveringen 1939 werden oplopend gedaan van f 0,75 tot f 0,78 per kg. Leveringen Januari/December 1940 werden gedaan tot f 0,80 per kg. De markt was vast, hetgeen sedert langen tijd niet het geval is geweest.

KAPOK.

Soerabaia.

In standaard kwaliteiten en „offs” kwamen kleine afdoeningen tot stand, terwijl oogst 1938 geregeld aan het Kapokfonds werd verkocht.

KAPOKPITTEN.

Soerabaia.

Exporteurs toonden geenerlei belangstelling. Olie-fabrikanten betaalden onveranderd f 1,30 e.k. fabriek Soerabaia.

COPRA.

Soerabaia.

Londen seinde hogere noteringen, met een kleine reactie aan het slot. Exporteurs verhoogden hun prijzen van f 5,70 tot f 5,85 voor N.I.F.M.S., levering Maart.

GAPLEK.

Soerabaia.

Dit product noteerde nominaal f 1,20 e.k. Soerabaia.

GAPLEKMEEL.

Soerabaia.

Exporteurs toonden vrijwel geen belangstelling. Aanvankelijk werd nog gedaan tot f 1,55 f.o.b. Soerabaia, later betaalden exporteurs niet meer dan f 1,50, zonder nabijkomend aanbod.

TAPIOCA.

Batavia.

Deze markt was stil. Fabrikanten verlaagden hun prijzen, zonder veel belangstelling te kunnen opwekken. In tapiocameel AA- en A-kwaliteiten kwamen beperkte transacties tot stand op resp. f 4,20 en f 3,80. In machinale A seeds werden afdoeningen gemeld tot f 5.—, in A pearls tot f 5,20.

Noteeringen:

f.f. flake	f 5,10
seeds A	„ 5,10
pearl A	„ 5,35
fabrieksmeel	kwaliteit A f 3,80, kwaliteit AA f 4,20
B III meel	f 2.—

MAIS.

Soerabaia.

Ondanks lagere noteringen van Buenos Aires, bleef te Soerabaia de markt ongewijzigd door goede indekingsvraag voor leveringen Febr./Maart. De door de regens gestagneerde aanvoer was hierop mede van invloed. Afgedaan werd aan Japansche exporteurs: lev. Februari van f 3,02½ tot f 3,07½ e.k. S'baja.
„ Febr./Maart „ „ 2,94 „ „ 2,97½ e.k. S'baja.

RIJST.

West-Java.

De rijstmarkt onderging gedurende verslagperiode weinig verandering.

Noteeringen:

Huller	Boeloe	f 7,36½
„	Tjere	„ 6,80
Lolosan	Tjere	„ 6,39½
Pejtakoelit	Tjere	„ 6,15½

Oost-Java.

Aanvankelijk had het bericht van de onveranderde richtprijzen voor padi van den nieuwen oogst eenig effect door vraag van speculanten voor forward-leveringen, terwijl ook hogere prijzen voor opheffing van Febr./Maart-contracten werden betaald. Aan het slot was echter door het blijvend aanbod en de geringe vraag de markt afgeflauwd.

De noteringen waren:

		Februari.	
Banjoewangi	OJS/AA	f 7,88	fr. fabriek
„	OJS/H	„ 6,61	„
„	OJS/HI	„ 6,26	„
Djember	OJS/AA	„ 6,74½	„
„	OJS/I	„ 6,34	„
Loemadjang	Tjong Bie	„ 6,34	„
„	Hoo Ing	„ 6,26	„
Pasoeroean	Tjong Bie	„ 6,64	fr. wg. Soerabaia.
Kretek 30%		„ 7,43½	„
Petja Koelit		„ 5,58½	„

GRONDNOTEN.

Batavia.

Cheribon gepelde, e.k. Cheribon Febr./Maart f 7,25 nominaal.

COCOSKOEKEN.

Batavia.

E.k. Tjilatjap levering Jan./Febr. f 2,65 nominaal.

DAMAR.

Batavia.

Sumatra en Pontianak (asst. No. 1, 2, 3, 4, 5)
Sumatra A/E f 25,10 nominaal.
Sumatra E vraag f 10,55
Pontianak A/E f 22,10 nominaal
Pontianak E f 8,50 nominaal.

HUIDEN.

Batavia.

Buffel nat :	f 12.—		
Koe nat :	f 21,50		
Buffel droog :	(1-11 kg) I f 38.—; II f 31.—; III f 23,50		
	(11-13 kg) I f 48,50; II f 38.—; III f 25,50		
	(13 kg en hooger) I f 52,50; II f 46.—; III f 31.—		
Koe droog :	(1-7 kg) I f 82,50; II f 72,50; III f 62.—		
	(7-9 kg) I f 63,50; II f 56,50; III f 51.—		
	(9 kg en hooger) I f 60.—; II f 51.—; III f 45.—		

GEITEVELLEN.

Batavia.

Per stuk (basis: 35 kg per 100 st.) : I f 0,71½; II f 0,43½

SCHAPEVELLEN.

Batavia.

Per stuk (basis: 50 kg per 100 st.): I f 0,52½; II f 0,25½

CACAO.

Batavia.

E.k. Batavia prompt f 24,25 nominaal.

TIN.

Batavia.

± f 187,50.

Aanbestedingen.

Openbare aanbesteding.

Namens het College van Gedeputeerden der Provincie West-Java zal door het Hoofd van het 5e District van den Provincialen Waterstaatsdienst op Dinsdag 7 Maart 1939 te 9 ure des voormiddags te zijnen kantore aan den Irrigatieweg te Poerwakarta in het openbaar worden aanbesteed :

„Het bouwen van een opzichterswoning met bijbehorende bijgebouwen met kántoor en bijkomende werken te Pamanoekan, regentschap Krawang, Residentie Batavia, Provincie West-Java”.

De raming der kosten bedraagt f 12.230,—.

Inschrijvingsbiljetten aan bovengenoemd adres in te dienen, alwaar het bestek en de teekeningen ter inzage liggen op alle werkdagen van 9 u v.m. tot 1 u n.m. en ook verkrijgbaar zijn tegen betaling van f 1,— voor het bestek en f 4,— per stel teekeningen.

Bij toezending per post verhoogd met f 0,75 voor portokosten.

De aanwijzing zal plaats hebben op Vrijdag 24 Februari 1939 te 10 ure des voormiddags ten kantore van den Ondersectie-beheerder v/d Prov. Waterstaat te Pamanoekan en daarna zoo noodig op het terrein.

De termijn, bedoeld bij art. 3, 2e lid sub e van het aanbestedingsreglement (Stbl. 1933 No. 146) gedurende welken de inschrijving bindend blijft, is gesteld op zes weken.

(8)

Openbare inschrijving.

Op Donderdag 2 Maart 1939 zal een openbare inschrijving worden gehouden voor 210 tons Javarijst in Zilvervlies voor de Bankamijnwerkers.

Inschrijvingsvoorwaarden zijn verkrijgbaar bij het Verkoopkantoor van s' Lands Mijnbouwproducten, Batavia-Centrum.

(9)

Economisch Weekblad

voor Nederlandsch-Indië

Orgaan van het Departement van Economische Zaken met medewerking van Hoofden van Departementen, Diensten en Bedrijven, alsmede van niet-ambtelijke personen en organisaties.

Statistische Mededeelingen

bijvoegsel van No. 7 van den 8en Jaargang

17 Februari 1939

Producties en Jaarogstschattingen

over het jaar 1938 — afgesloten op 15 Februari 1939.

De onderstaande statistieken zijn onvolledig, omdat niet alle ondernemingen hieraan deelnemen

INHOUD: I. CACAO — II. KINA — III. KOFFIE — IV. OLIEPALMEN — V. RUBBER — VI. THEE

Ondernemingen.	Jaarogst- taxatie 1938	productie.		Ondernemingen.	Jaarogst- taxatie 1938	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.			Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
I. Cacao in quint:							
PEKALONGAN.							
Kedondong I—VII	800	892	1.120	Selecta (Theezaadtuin)...	150.000	103.961	148.318
Siloewok-Sawangan	7.400	6.168	7.306	Soekawana	25.000	4.561	16.913
SEMARANG.				Soemadra	140.000	50.976	62.581
Assinan	700	598	674	Tjihaoek	30.000	17.979	38.623
Djati Roenggo	500	351	445	Tjikapoeng	230.000	215.500	231.950
Getas	1.800	1.198	2.139	Tjikembang	500.000	416.448	530.370
Ngobo	1.000	630	770	Tjinanggerang	13.000	2.050	2.050
Nieuw Gebangan	300	250	285	Tjinjroean (Gouv. kina- ond.)	690.000	845.256	1.004.046
Seketjer-Soemoerpitoe ..	1.000	966	1.050	Tjoekoel	45.000	40.276	49.942
Soekamangli	670	415	446	CHERIBON.			
Tlogo	250	174	186	Sadarehe	140.000	121.900	169.840
Wringin Sarie	10	2	4	Tjiteun	70.000	77.315	102.435
SOERAKARTA.				PEKALONGAN.			
Ngoepit en Djongrangan .	750	375	829	Djolotigo	30.000	18.289	18.289
Satrian Selap	175	32	175	Tombo incl. Wonodadi...	—	23.842	35.859
KEDIRI.				SEMARANG.			
Penataran	60	51	89	Gebogan	4.000	nihil	nihil
Totaal generaal ...				Medinie en Djatikalangan.			
	14.515	12.102	15.518	Selokaton	25.000	27.481	33.888
	(14)	(14)	(14)	BANJOEMAS.			
Aantal rapporteerende ondernemingen 14.				Kaligoea			
				—			
				56.678			
				69.300			
				KEDOE.			
				BEDAKAH			
				5.000			
				nihil			
				nihil			
II. Kina in kg.				SOERAKARTA.			
BATAVIA.				Melambong			
Boekanagara	100.000	86.294	115.525	10.000	2.955	4.172	
Serangsari	50.000	51.880	59.900	30.000	15.889	38.658	
Tjiater	205.000	107.570	137.405	MADIOEN.			
BUITENZORG.				Kandangan en Poeloeari.			
Balekambang	—	224.969	242.037	100.000	71.000	84.560	
Bintang	—	309.335	416.955	Panggoongsari	240.000	125.000	
Boenga Meloer	—	36.887	43.076	KEDIRI.			
Djamanagara	—	2.218	3.301	Koelon Bambang	—	14.124	
Gedeh	6.000	10.599	14.204	Penampean	—	61.695	
Goenoeng Malang	15.000	14.264	17.510	Sirah Kentjong	135.000	107.152	
Goenoeng Poetri	50.000	35.270	46.834	MALANG.			
Goenoeng Rosa	30.000	16.913	19.532	Ajjer Dingin	20.000	11.248	
Goenoeng Tjempaka	33.750	24.382	34.508	Djonggo (Gabes)	325.000	283.244	
Pondok Gedehlanden	60.000	68.666	86.140	Kajoe Enak	—	616	
Soekanagara (Balapoelang)	40.000	52.442	68.000	Kertowono	—	75.060	
Takokak	—	6.230	10.283	Madoe-Ardjo	—	11.647	
Tjharoem (Tjimonteh) ...	75.000	63.593	89.755	Molio Ardjo	—	663	
Tjisaroea-Zuid	30.000	15.866	17.742	Soepit Oerang	26.000	15.176	
Tjimapag	8.000	1.242	1.242	Wonosari	120.000	89.811	
Tjisoedjen	100.000	40.284	59.173	2 niet bij name genoemde			
Tjitamboer	—	26.999	26.999	ondernemingen			
Tjiwangi-Kalibaroe	75.000	48.876	64.845	100.000	254.040	315.066	
				(1)	(2)	(2)	
				Totaal Java en Madoera..			
				6.370.611	7.592.470	9.789.402	
				(57)	(72)	(73)	
				SUMATRA'S WEST-			
				KUST.			
				Boekit-Gompong			
				100.000	88.271	99.903	
				19.000	14.784	20.486	
				Pinang Awan en Oeloe			
				Bangka			
				203.000	129.008	255.995	
				212.500	177.688	195.498	
				Taloeq Goenoeng			
				BENKOELLEN.			
				Boekit Kaba			
				50.000	59.700	69.000	
				Totaal Buitengewesten ...			
				584.500	469.451	640.882	
				(5)	(5)	(5)	
				Totaal generaal...			
				6.955.111	8.061.921	10.430.284	
				(62)	(77)	(78)	
				Totaal aantal aan de maandstatistiek deelnemende ondernemingen 80.			

¹⁾ Productie April 1938.

²⁾ Productie Jan. t/m Juni 1938.

³⁾ Totale productie Jan. t/m Aug. 1938.

⁴⁾ Totale productie Febr. t/m Sept. 1938.

Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938	productie.		Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.			Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
III. Koffie in quint.							
BATAVIA.							
Pasirboengoer.....	480	77	83	Djoerang banteng.....	400	335	355
Pasir Moentjang.....	220	28	31	Gabroe.....	108	104	104
Soemoerbarang.....	750	386	411	Gambar.....	3.705	5.100	5.323
BUITENZORG.							
Goenoeng Rosa.....	20	18	20	Gogonitie.....	960	368	385
Soekahoerip.....	—	33	35	Kali Tapak.....	3.500	788	904
Tjastana.....	154	144	154	Karanganjar.....	3.500	3.346	3.421
PRIANGAN.							
Bangsasinga.....	93	61	61	Karangnongko.....	1.736	3.415	3.489
Nagrog.....	—	nihil	60	Kawi-Sari.....	2.779	1.715	1.861
Panawangan Tjarenang..	865	637	757	Kebon Doeren.....	—	1.850	2.000
Pangandaran.....	15	nihil	nihil	Koelon-Bambang.....	185	592	644
PEKALONGAN.							
Kedongdong I—VII.....	700	650	650	Kroewoek Estate.....	1.400	227	252
Silowok-Sawangan.....	275	254	278	Mangli.....	2.790	1.325	1.357
Simbangjati.....	100	43	46	Margo-Molio.....	741	3.722	3.900
Tombo incl. Wonodadi...	—	849	887	Ngoesrie.....	—	811	847
SEMARANG.							
Banaran.....	1.235	1.932	1.932	Ngrangkah-Pawon.....	900	8.883	9.253
Djatiroenggo.....	500	364	371	Njoenjoer(incl. Kali Kebo)	2.000	853	897
Djomblang.....	600	403	403	Pakellan.....	1.250	1.724	1.862
Geboegan.....	780	616	791	Panataran.....	527	2.315	2.414
Gesangan.....	400	340	371	Pidji Ombo.....	1.235	640	760
Getas.....	45	36	40	Poentjoe.....	50	1.370	1.480
Gollie.....	773	731	780	Pontjowati.....	432	36	36
Kali Manggis.....	186	255	262	Rini.....	7.700	385	389
Kalimas.....	620	668	684	Satak.....	496	11.405	12.477
Kali Sidi.....	93	36	36	Sengon I en II.....	1.544	609	623
Klein Getas.....	1.860	1.808	1.812	Soekaboemi I—II—III...	309	1.859	1.927
Lerep.....	300	345	345	Soerawinangoen.....	1.085	380	395
Ngobo.....	350	256	276	Swaroe Boeloerotto.....	3.162	1.447	1.501
Ngoho Kaligintoeng.....	500	457	457	Tjandi Sewoe.....	—	3.588	3.751
Pablengan.....	—	nihil	6	MALANG.			
Plaer.....	1.853	1.265	1.265	Alas Ngampak.....	284	216	268
Pringkoeroeng.....	9	8	8	Alas Tledak.....	530	926	1.024
Redjowinangoen.....	2.600	2.510	2.679	Ayer-Dingin.....	900	628	827
Seketjer-Soemoerpltoe..	1	1	1	Bandoeroto.....	3.100	2.717	2.951
Selokaton.....	—	nihil	nihil	Bangelan.....	—	3.006	3.253
Soekamangli.....	575	660	668	Bantoor.....	1.150	1.153	1.169
Sidoredjo.....	20	24	24	Boemi Redjo.....	2.800	2.449	2.467
Sringin.....	900	956	956	Danoe Rodjo.....	3.400	3.045	3.239
Tjoeroeg.....	1.425	1.308	1.364	Gledagan Pantjoer,	—	—	—
Wringin Sari.....	600	504	504	Soember Aroem en	—	—	—
JAPARA-REMBANG.							
Djalong.....	900	3.909	4.015	Soember Pakel.....	1.050	517	585
BANJOEMAS.							
Bantarsari.....	822	583	678	Goejing.....	1.200	1.044	1.097
Koetasari (Pakedjen)...	100	37	48	Goenoeng Ringgit.....	—	2.305	2.456
KEDOE.							
Bandarredjo en Kaliwaroe	1.850	1.193	1.445	Grobogan.....	110	145	151
Bodjong Redjo.....	741	842	1.064	Goenoeng Sriti.....	2.480	1.845	2.073
Rowo Seneng.....	500	712	1.064	Kadjan.....	494	75	97
Took Bandoeng.....	200	170	202	Kali Bakar.....	3.000	2.310	2.340
SOERAKARTA.							
Baros Tampir.....	3.400	3.460	3.719	Kali Djeroek.....	1.850	1.815	1.886
Gondang Wadelan.....	150	136	136	Kali Glidik.....	—	1.106	1.368
Kemoening.....	1.852	1.621	1.903	Kali Klepoe.....	1.000	1.082	1.215
Kerdjo-Gadoengan.....	1.235	920	929	Kali Tello.....	3.706	4.452	4.977
Melambong.....	865	902	945	Kebon Deli.....	1.860	1.722	1.890
Satrian Selap.....	10	14	14	Kertowono.....	—	912	998
Soekaboemi, ca.....	5.000	4.991	5.649	Lawang Kedaton.....	112	129	136
Tarik-Ngaroom.....	1.235	1.200	1.212	Lebak Redjo.....	3.700	2.630	2.667
SOERABAJA.							
Pengadjaran.....	2.050	1.700	1.920	Lebak Roto (Geneng)...	800	734	780
Segoenoeng I—II—III...	500	376	587	Limburg.....	300	292	301
Soember en Djae.....	—	417	492	Loengoer Dowo.....	2.007	1.045	1.061
MADIOEN.							
Kandangan en Poeloesari.	1.853	615	916	Madoe Ardjo.....	—	1.039	1.312
Panggoongsarie.....	2.470	1.427	1.890	Molio-Ardjo en Soember	—	—	—
KEDIRI.							
Badek incl. Babadan II..	1.900	2.540	2.596	Sengkaring.....	3.750	2.672	3.011
Bogor Prada.....	2.100	1.691	1.809	Ngredjo.....	4.079	2.722	2.993
Djem Willis.....	3.088	3.514	3.551	Petoeng Ombol.....	3.000	2.380	2.677
Djaboeng.....	1.850	2.031	2.540	Poerwodadi.....	3.705	4.981	5.179
Djaejan.....	40	37	37	Sidomoekti (Iboe Radja en	—	—	—
	310	235	240	Radjapoetri).....	—	4.900	5.214
				Soemboer-Agoeng.....	5.300	5.004	5.583
				Soember Asin.....	620	608	766
				Soember Bopong.....	1.200	753	937
				Soember Djeroe en Soem-	6.200	3.977	4.182
				ber Bokor.....	1.550	1.073	1.155
				Soember Doeren.....	5.000	2.720	2.780
				Soember Gesing.....	1.800	1.615	1.830
				Soember Kerto.....	1.858	1.561	1.692
				Soember Mandjing.....	2.162	1.572	1.831
				Soember Manggis Kidoel..	500	277	335
				Soember-Moedjoer.....	156	37	52
				Soember Nongko.....	—	557	716
				Soember Sari.....	2.000	1.023	1.073
				Soember Telogo.....	1.850	1.705	1.767
				Soember Tjoeling.....	926	593	642
				Soember Woeloe.....	185	229	327
				Soepit oerang.....	460	305	314
				Sonosekar.....	77	67	74
				Sonowangi.....	556	647	647
				Telogo-Redjo.....	620	607	633
				Tempoor Sewoe.....	2.000	1.719	2.704
				Tlogosarie.....	—	—	—
				Toempang Redjo (Kebo-	62	23	23
				bang).....	3.000	2.897	3.053
				Tretes Panggoeng.....	2.400	1.866	2.194
				Wonokerto.....	9.800	7.364	7.640
				Wonokoio.....	1.550	1.296	1.385
				Wonolopo (Kali Gading) .	—	—	—

Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
III. Koffie in quint:			
BESOEKI.			
Aengsono I—II	—	869	869
Anim Sand I—IV	1.668	1.992	2.017
Anim Sand V—VI	741	587	617
Bajoe Kidoel	680	760	950
Bandjarsari	1.426	1.369	1.475
Batoe Lempit Cult. Mij.	7.500	6.810	7.593
Dampar Renes	4.323	3.885	3.895
Djamintoro	125	81	96
Djampit I en XIV	992	789	838
Djatirono c.a.	—	2.649	2.877
Djolondoro	1.500	1.137	1.230
Doerdjo	847	547	553
Fremantle	40	17	19
Garahan Kidoel	371	286	293
Gerengredjo	1.200	1.136	1.180
Glantangan	5.867	3.561	3.561
Glen Falloch	1.235	796	886
Glen More Estate	1.235	934	1.107
Glen Nevis	1.112	963	1.011
Goenoeng Blaoe	1.116	916	1.042
Goenoeng Goemitir	4.960	3.438	3.562
Goenoeng Lantoeng	740	488	523
Goenoeng Majang	4.940	3.394	3.589
Goenoeng Srawd III	—	—	—
Gondang	—	2.268	2.284
Kajoemas	1.250	1.109	1.424
Kali Badjing	4.030	4.333	4.505
Kali Baroe	620	678	707
Kali Bendo	600	528	621
Kali Djompo	1.390	1.383	1.399
Kali Kempit	4.000	3.162	3.323
Kali Klatak	2.380	1.526	1.853
Kali Klepoech-Goenoeng	—	—	—
Passang	770	732	760
Kali Mrawan	470	154	163
Kali Redjo en Manoewoen	—	—	—
Moekti	2.470	2.286	2.419
Kali Sanen	3.088	2.191	2.297
Kalisat 1, 2, 3 en 4	2.480	1.892	2.081
Kali Selogiri	2.470	1.461	1.648
Kali Sepandjang	124	39	73
Kali Soeko	248	174	177
Kali Telepak	4.350	3.524	3.918
Karangsari	1.500	624	1.065
Karang Tombok	3.088	2.500	2.724
Kendeng Lemboe en Sa-	—	—	—
wodjadjar	4.632	4.046	4.206
Kepoetren	216	184	193
Klatakan (Petoengredjo)	500	516	522
Lidjen en Sriwoeloeng...	1.000	440	626
Moemboel	5.558	6.273	6.377
Ned.-Ind. Rubber en Kof-	—	—	—
fie Cult. Mij. (3 ond.)...	8.920	8.313	8.741
Paal IV	3.304	3.830	4.152
Pacouda	741	602	746
Pagger Goenoeng	2.160	1.940	2.034
Pegoendangan	2.470	2.297	2.320
Pantjoer en Angkrek	4.045	3.835	4.135
Pasewaran	—	nihil	nihil
Poerwodjojo	1.359	1.472	1.581
Rayap	3.720	4.098	4.180
Renteng	1.390	1.374	1.392
Sentool	990	611	621
Silo Sanen	10.100	8.300	8.541
Soember Ajoe	185	135	135
Soember Boeloes	—	133	133
Soember Langsep	1.729	1.934	2.080
Soember Pandan	371	842	343
Soember Tenggoeloen	926	781	799
Tanah Manis	2.470	1.674	1.800
Tanah-Merah	1.240	903	933
Toegoesari	2.162	2.247	2.273
Trebla Sala	4.650	3.992	4.157
Wadoeng West	6.500	7.738	8.569
Wonodjati	5.558	4.200	4.530
Wonowiri	3.100	2.409	2.737
1 niet bij name genoemde onderneming	3.706 (1)	2.295 (1)	2.656 (1)
Totaal Java en Madoera.	361.259 (202)	355.151 (218)	382.169 (220)
OOSTKUST VAN SUMATRA			
Kerasaan & Bah Bajoe Est.	—	2)	225

Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
ATJEH EN ONDERHOORIGHEDEN.			
Aloer Poerba	2.007	711	1.222
Boekit Toesam	2.162	453	1.269
Lawe Oeman	20	12	12
Paja Ramboeng	—	2	2
Redilong Noord	120	184	185
Ronga-Ronga	312	425	452
SUMATRA'S WEST-KUST.			
Aer Menjoeroek en Tim-	—	—	—
barau	—	—	—
Batang Merangir	6.200	4.578	5.197
Loeboek Sampir	—	—	—
Timboeloen en Soengei	—	—	—
Tarap	—	—	—
LAMPONGSCHE DISTRICTEN.			
Langkapoera en Egaharap	1.853	1.248	1.343
Soengei Langka	757	1.314	1.438
Talang Padang	13.640	7.657	7.928
Tandjong Djati	3.397	2.057	2.080
Tangkit Serdang	—	nihil	nihil
Wai Awie	—	3.206	3.476
Waij Horong	—	36	40
Waij Lima	—	nihil	nihil
Waij Ratal	—	2.104	2.141
PALEMBANG.			
Padang Karit	6.794	6.600	7.414
Pageralam	3.100	2.931	3.423
Ranau	4.014	2.485	2.859
BENKOELLEN.			
Aer Simpang	1.853	1.415	1.695
Pematang Danau	2.162	1.436	1.621
Sindang	1.488	1.011	1.061
Soeban Ajam	1.250	1.187	1.412
Westkust en Banko	—	1.007	1.242
MANADO.			
Masarang	262	288	349
Modajac	5.687	2.800	3.377
Sindoran I—II	—	—	—
Tanaw	—	—	—
AMBOINA EN TERNA-TE.			
Awaya	10	9	12
Brangkadolong (Batjan-	—	—	—
Archipel Mij.)	175	89	89
Carolinaland	—	19	31
Elpapoetih	496	123	221
Lateri	—	—	—
CELEBES EN ONDERHOORIGHEDEN.			
Balombissie en Balangriri	440	521	672
Karangpoeang	12	13	16
Rante Karoea	31	15	35
2 niet bij name genoemde ondernemingen	—	1.414 (1)	1.794 (1)
Totaal Buitengewesten....	58.242 (25)	47.575 (33)	54.332 (33)
Totaal Generaal	419.501 (226)	402.726 (251)	436.501 (253)
Totaal aantal aan de maandstatistiek deelnemende ondernemingen 268.			

1) Totale productie Januari 1938.

2) Totale productie Januari t/m Maart 1938.

3) Totale productie Januari t/m April 1938.

4) Totale productie Jan. t/m Oct. 1938.

Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938.	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
IV. Palmolie in kg			
BUIENZORG.			
Djasinga	750.000	449.114	722.614
Toge Bolang	170.000	98.827	164.509
Totaal Java en Madoera..	920.000	547.941	887.123
	(2)	(2)	(2)
OOSTKUST VAN SUMATRA.			
Aek Naboentoe en Aek Loba Est.	9.200.000	7.617.603	10.253.340
Bangoen Bandar Est.	3.800.000	3.180.000	4.326.300
Goenoeng Malajoe Est.	3.200.000	2.448.467	3.507.351
Majang	12.000.000	8.755.808	11.943.976
Marihat Est.	5.691.000	4.907.330	6.736.500
Mata Pao	4.100.000	3.348.000	4.409.000
Negara Est.	1.000.000	1.012.418	1.369.411
Negri Lama Est.	5.700.000	4.934.819	6.333.334
Padang Poelau Est.	3.100.000	2.454.367	3.316.057
Perlabian	5.000.000	2.706.094	3.777.144
Penigoran	—	2.006.162	2.717.120
Ramboeng Si Alang	350.000	314.714	444.698
Rubb. Cult. Mij. Amster-	—	31.296.500	42.493.500
Sum. Caoutch. Mij. (2 ond.)	8.000.000	6.278.566	8.739.283
Tanah Gamboes Est.	8.700.000	6.748.000	9.228.600
Tanah Itam Oeloeh	2.200.000	2.005.140	2.709.734
Tolan Est.	4.200.000	2.752.223	3.865.393
ATJEH EN ONDERHOORIGHEDEN.			
Karang Inoue	3.600.000	2.691.142	3.753.071
Lae Boetar	300.000	274.440	433.000
Medang Ara	3.300.000	2.784.781	3.639.080
Mopoli incl. Semadam ..	3.800.000	3.115.370	4.023.403
Pantei Kiarah	825.000	643.003	893.062
Seumanjam/Tripa	3.250.000	3.256.799	4.636.514
Seunagan	2.500.000	1.608.134	2.105.046
Soengei Lipoet	1.600.000	1.215.846	1.636.455
LAMPONGSCHE DISTR.			
Bekri	4.500.000	3.736.500	4.705.500
PALEMBANG.			
Taba Pingin	2.950.000	2.174.900	2.954.700
ZUIDER- EN OOSTER- AFDEELING VAN BORNEO.			
Tanah Hevea Est.	—	—	—
Totaal Buitengewesten	102.866.000	114.267.126	154.950.572
	(26)	(29)	(29)
Totaal generaal	103.786.000	114.815.067	155.837.695
	(28)	(31)	(31)

Aantal rapporteerende ondernemingen 32.

Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938.	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
IV. Palmptitten in kg			
BUIENZORG			
Djasinga	82.000	54.019	73.219
Toge Bolang	—	—	—
Totaal Java en Madoera ..	82.000	54.019	73.219
	(1)	(1)	(1)
OOSTKUST VAN SUMATRA.			
Aek Naboentoe Aek Loba Est.	1.900.000	1.563.693	2.210.223
Bangoen Bandar Est.	730.000	619.050	904.500
Goenoeng Malajoe Est.	576.000	422.308	611.883
Majang	2.400.000	2.009.625	2.730.075
Marihat Est.	1.138.200	1.073.757	1.486.499
Mata Pao	1.100.000	970.725	1.323.975
Negara Est.	180.000	173.852	237.797
Negri Lama Est.	1.120.000	1.237.950	1.647.000
Padang Poelau Est.	640.000	505.032	716.652
Perlabian	—	395.680	541.120
Penigoran	900.000	504.935	717.920
Ramboeng Si Alang	87.500	72.678	96.520
Rubb. Cult. Mij. Amster-	—	6.683.750	8.974.750
Sum. Caoutch. Mij. (2 ond.)	1.500.000	1.212.520	1.709.680
Tanah Gamboes Est.	2.120.000	1.541.850	2.204.550
Tanah Itam Oeloeh	480.000	438.975	598.200
Tolan Est.	800.000	536.380	764.260
ATJEH EN ONDERHOORIGHEDEN.			
Karang Inoue	720.000	442.050	658.800
Medang Ara	660.000	563.775	766.875

Cursief gedrukte cijfers zijn niet in het totaal begrepen.
Het cijfer () vermeld bij de ondernemingsproductie geeft aan hoeveel maanden is getapt.

Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938.	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
Mopoli incl. Semadam	760.000	636.000	853.275
Pantei Kiarah	—	—	—
Seumanjam/Tripa	450.000	340.888	492.675
Seunagan	350.000	60.962	70.037
Soengei Lipoet	310.000	247.350	348.000
LAMPONGSCHE DISTRICTEN.			
Bekri	900.000	689.150	872.010
PALEMBANG.			
Taba Pingin	650.000	466.200	634.500
ZUIDER- EN OOSTER- AFDEELING VAN BORNEO.			
Tanah Hevea Est.	—	—	—
Totaal Buitengewesten	20.471.700	23.409.135	32.171.776
	(24)	(27)	(27)
Totaal generaal ..	20.553.700	23.463.154	32.244.995
	(25)	(28)	(28)

Aantal rapporteerende ondernemingen 31.

V. Rubber in kg

Ondernemingen.	Jaarogst-taxatie 1938.	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
BANTAM.			
Bantardjaja	—	131.121	172.150
Bodjong Datar	550.000	296.207	395.296
Goenoeng Koepak	314.600	142.935	176.447
Goenoeng Tjangri	18.000	(6) 6.577	(8) 7.805
Goenoeng Toenggal	261.784	131.402	168.778
Kandang Sapi	100.000	(1) 6.808	(1) 6.808
Lebak Bolang	—	(1) 11.886	(1) 11.886
Lebak Paraj	—	—	—
Nieuw Tjisalak	421.350	212.080	265.038
Pasir Ajoenan	—	264.404	337.217
Pasir Waringin en Madjau	576.100	183.683	229.351
Sampang Peundeuj	407.200	155.533	187.552
Sanghijang Damar	280.000	(8) 173.312	(11) 243.755
Sjalangoe en Tjibeureum.	197.500	99.207	134.047
Sindangwangi	—	186.064	244.875
Tjiawi Soerat L. Boengoer	—	—	—
Tjibloek	299.700	203.062	239.400
Tjikadoe	620.000	255.825	342.744
Tjikandi Iir incl. Sampora	—	—	—
en Djawoera	135.000	90.072	118.594
Tjikareo	230.000	(7) 106.500	(7) 106.500
Tjikoedjang	75.000	35.300	44.216
Tjimarga	—	(6) 3.858	(9) 5.392
Tjisela en Pasir Haer	—	—	—
Tjitjaringin	—	198.964	258.107
Tjitjaroegeun (P. Koppo).	282.525	198.898	260.608
BATAVIA.			
Antjol Pasir	17.000	(1) 593	(1) 593
Djaloe pang	775.000	358.751	453.437
Djatiloehoer	48.000	(7) 14.848	(10) 19.886
Gempolsarie (Soekamandi)	80.000	48.326	60.988
Goenoeng Anaga	301.460	218.390	290.387
Goenoeng Hedjo en Tend-	—	—	—
djolaja	140.000	68.193	82.493
Grendeng Karawatji Tji-	—	—	—
bodas	—	52.073	65.894
Kasomalang	16.000	(8) 5.854	(8) 5.854
Kembang Koening	136.942	60.493	84.209
Langenhardja	18.647	(1) 168	(1) 207
Manjingsal	635.000	333.338	416.703
Pasir Boengoer	600.000	343.469	424.579
Pasir Carolina	19.832	9.000	11.300
Pasir Moentjang	462.500	229.898	284.599
Sariredja	392.500	183.907	227.085
Serangsarl	9.000	(3) 1.505	(3) 1.505
Serpong Lengkong (Gou-	—	—	—
vernements)	404.000	337.082	447.243
Soebang en Tjipeo	480.000	200.425	252.756
Soemoerbarang	435.000	248.978	289.205
Tamboen incl. Tjakoeng ..	296.000	(5) 66.170	(5) 66.170
Tamlang koening	150.000	55.574	69.859
Tandjoeng-Oost en Tji-	—	—	—
boeuer	219.355	94.139	128.848
Tegal Harendong	42.453	(8) 15.709	(10) 19.622
Tegalwareolanden	—	(2) 6.410	(2) 6.410
Tigaraksa	250.000	(2) 17.638	(2) 17.638
Tjibening	90.000	50.038	61.581
Tjigadjah (Tjileuntja) ..	48.000	(2) 9.006	(2) 9.006
Tjigaroekgak	450.000	234.030	285.349
Tjihoeni	—	(2) 13.948	(5) 32.129
Tjikoempaj (Gouvts.) ..	509.000	427.288	563.637
Tjillitan	—	(6) 23.098	(7) 27.330
Tjilongok Gadoe	—	—	—
Tjipeundeuj	745.000	381.774	472.006
Tjiselang	—	(4) 20.352	(4) 20.352
Tjoeroeg	262.145	128.376	153.043
Wangoenredja	427.500	277.590	371.072

*) Tap geheel stopgezet.

Ondernemingen.	Jaarogst- taxatie 1938.	productie.		Ondernemingen.	Jaarogst- taxatie 1938.	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.			Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
V. Rubber in kg.							
BUITENZORG.							
Agra-Binta.....	—	(8) 271.200	(11) 388.200	Tjikopo-Majak.....	170.000	(8) 91.990	(11) 116.154
Ankola.....	85.000	(5) 25.413	(5) 25.413	Tjileboet.....	38.000	(1) 506	(1) 506
Artana.....	58.250	27.996	36.834	Tjilentab.....	226.000	123.822	159.885
Awilega.....	—	(3) 3.716	(3) 3.716	Tjiloear.....	247.000	139.416	179.699
Baloembangan.....	62.370	18.961	25.667	Tjimanggis.....	—	(5) 7.059	(5) 7.059
Banjoebiroe.....	35.000	22.045	(10) 24.907	Tjimanggoe.....	65.000	(5) 15.937	(5) 15.937
Bantar Gadoeng.....	*)	—	—	Tjimaniri.....	—	(3) 4.427	(3) 4.427
Baros Sanoedin.....	—	(5) 4.623	(8) 6.318	Tjimatis.....	263.000	170.273	228.721
Belentoe.....	34.200	(6) 11.204	(8) 15.119	Tjimenteng I.....	28.000	(8) 14.746	(8) 14.746
Bintang.....	*)	—	—	Tjimenteng II.....	221.400	(6) 68.117	(9) 107.518
Bodjong Gedeh.....	240.000	112.293	144.475	Tjimoelang.....	300.000	173.110	221.986
Bodjong Sokka.....	126.000	(7) 65.345	(10) 86.799	Tjipetir 1-5 en Saninten..	169.536	(7) 100.654	(8) 109.550
Bodjong Terong.....	*)	—	—	Tjipetir (Gouvt.).....	457.000	351.246	463.917
Boeniwangi.....	—	(6) 17.001	(6) 17.001	Tjipongpok.....	165.000	114.464	143.962
Bolang Tjikasoengka.....	170.000	147.045	199.263	Tjirandji.....	200.000	111.180	145.144
Bolang Tjipatat.....	57.000	37.901	49.704	Tjiranggon.....	155.000	107.475	131.874
Dinewatie.....	52.500	38.609	51.733	Tjirangkasbitoe.....	—	(7) 76.233	(10) 103.923
Djasinga.....	1.060.000	688.661	908.349	Tjirahani.....	—	38.097	49.827
Ganessa.....	133.500	98.021	130.496	Tjitalak.....	240.000	188.080	232.581
Goenoeng Manik.....	—	13.528	16.174	Tjitalaka.....	*)	—	—
Goenoeng Poetri.....	—	41.751	73.696	Tjitajam.....	—	—	—
Goenoeng Sindoer.....	123.525	(4) 28.693	(4) 28.693	Tjtialahab.....	28.000	(8) 17.477	(11) 23.588
Goenoeng Walat.....	60.000	(4) 28.610	(6) 37.508	Tjtialoen.....	50.000	(6) 10.995	(6) 10.995
Halmoen.....	244.840	102.207	124.106	Tjtandoh (Boemi-Aroem)	—	102.269	127.671
Hambalang.....	—	202.872	270.847	Tjtitarik.....	140.000	84.749	101.225
Janlappa-Oost.....	430.000	158.059	180.410	Tjtiteu.....	—	(5) 3.639	(5) 3.639
Kaempandak.....	164.950	70.177	92.817	Tjoge Bolang.....	300.000	228.264	301.491
Kiara Pajoeng.....	360.000	271.249	335.251	Trogong.....	50.000	31.966	40.140
Koeripan.....	400.000	(5) 60.972	(8) 94.393	Tybar.....	198.000	(7) 87.985	(10) 118.370
Lajoengari Njalindoeng..	140.000	58.135	71.741	Vada (Gouvernements)...	259.000	219.368	287.200
Lembang.....	—	(2) 2.734	(2) 2.734	Wangoenredja (incl. Pang- leseran).....	—	56.623	69.613
Mandaling.....	*)	—	—	Wilhelmina.....	150.000	(8) 91.983	(8) 92.443
Michiels Arnold-landen..	453.000	391.733	522.286	PRIANGAN.			
Miramontana en Tegal- Lega.....	—	178.253	225.850	Ada.....	15.000	(4) 3.016	(6) 4.802
Nagawarna.....	—	(4) 25.630	(6) 35.567	Babajang.....	560.000	314.340	419.776
Nanggoeng.....	150.000	118.076	155.509	Bandjarsari.....	—	123.568	173.271
Pangkalan Nangewer.....	110.500	36.241	(11) 40.547	Bangkeloeng-Kolot.....	72.000	(2) 12.059	(2) 12.059
Panjindangan.....	—	88.562	108.454	Bangsasinga.....	80.000	44.051	55.450
Panoembangan.....	75.000	(7) 53.988	(10) 74.661	Bantar Dawa.....	—	(7) 73.739	(10) 102.926
Parakan Salak.....	—	80.683	100.073	Batoe Lawang.....	357.000	236.927	340.020
Pasir Awie.....	86.800	62.161	85.154	Binangoen.....	210.000	(6) 69.315	(9) 98.158
Pasir Badak.....	195.000	100.780	142.428	Boenisari (Lendra).....	1.000.000	431.052	576.909
Pasir Banen.....	*)	—	—	Boeniseuri.....	—	(8) 94.902	(11) 121.377
Pasir Bitoeng.....	155.000	(8) 89.325	(10) 102.690	Gedebong.....	*)	—	—
Pasir Djawa c. s.....	92.000	35.792	44.884	Genteng.....	—	128.251	170.292
Pasir Djeding.....	10.000	(1) 923	(4) 1.612	Goenoeng Bitoeng.....	203.000	116.042	151.572
Pasir Djoho.....	90.000	(7) 39.650	(10) 51.850	Goenoeng Soesoeroeh.....	220.000	108.019	129.909
Pasir Goeng.....	50.000	(3) 7.639	(3) 7.639	Goenoeng Tjoepoe.....	*)	—	—
Pasir Kantjana (Tjidolog) incl. Koebang.....	—	41.118	49.932	Kahoeripan.....	190.000	133.504	181.199
Pasir Langkap.....	70.000	(6) 31.410	(6) 31.890	Kalangsari.....	*)	—	—
Pasir Maoeng.....	434.350	222.005	282.421	Landen aan de Zuid.....	*)	—	—
Pasir Pogor en Boemi Ajoe	150.000	(8) 76.353	(9) 83.878	Langen.....	524.613	284.269	393.527
Pasir Soeren.....	—	53.666	74.342	Lemah Neundeut.....	230.000	108.926	149.064
Pasir Telaga.....	80.000	(6) 32.012	(6) 32.012	Maswati.....	121.875	87.454	111.762
Pondok Gedehlanden.....	350.000	262.355	346.875	Melangbong, Sinapel en Galem.....	—	28.523	37.244
Roempin.....	—	(6) 121.437	(9) 187.471	Miramare.....	758.810	355.796	464.537
Sadeng Djamboe.....	—	6.119	9.678	Nagara.....	200.000	91.791	129.219
Sakawajana.....	45.000	38.510	53.010	Nagrog.....	*)	—	—
Salatri.....	—	(5) 33.900	(5) 33.900	Nariewati.....	150.000	54.286	64.890
Sampora.....	250.000	110.421	137.730	Neglasari.....	170.000	72.966	95.448
Sawangan.....	412.000	(5) 91.721	(8) 142.942	Njomplong Rawa Asih... Pangledjar.....	49.000	33.480	44.664
Sinagar.....	229.000	124.629	162.065	Pasawahan.....	145.500	73.573	96.991
Sindoeagoeng en Pasir Benda.....	750.000	448.165	543.820	Pasir Bengkok (incl. Pa- sir Salopa).....	108.000	62.080	82.775
Singadjaja.....	28.000	(3) 8.252	(3) 8.252	Pasir Oetjing.....	65.000	(6) 31.222	(6) 31.222
Soekahoerip.....	36.000	(4) 9.306	(6) 15.295	Pataroem (Pasir Djengkol)	—	120.254	165.665
Soekakaret.....	*)	—	—	Penandjoeng Mandalareh..	215.338	96.758	35.443
Soekamadjoeng.....	135.000	(8) 83.104	(11) 102.674	Radjamandala.....	146.000	90.196	123.311
Soekawarna.....	—	101.811	127.893	Rahong.....	—	80.349	102.240
Soerangga.....	*)	—	—	Rantja Tapen.....	114.000	62.566	94.675
Soewarna.....	100.000	57.051	73.366	Sampora.....	75.559	(2) 3.228	(2) 3.228
Tapos (T.B.B.).....	—	69.179	87.405	Sindangrasa.....	50.000	29.916	37.646
Tapos (B.Z.).....	440.800	147.996	216.591	Sindangsari.....	34.000	(2) 5.638	(2) 5.638
Tegalpandjang.....	*)	—	—	Soekapoera Est.....	136.079	(7) 81.836	(10) 93.065
Tendjoe Ajoe-Perbakti... Tendjoe-Resmi.....	95.000	49.560	65.325	Soekasari.....	—	(1) 292	(1) 292
Tjiampea, Tjibodas.....	—	(6) 43.080	(8) 48.613	Tjidjambe.....	30.000	(7) 18.451	(10) 25.779
Tjiaстана.....	298.023	165.647	219.947	Tjikantjoeng.....	—	103.924	137.672
Tjibantjet.....	134.132	92.519	132.845	Tjikasso.....	567.500	305.200	409.127
Tjiboehoeng.....	45.400	32.515	43.322	Tjikentjreng.....	—	183.238	218.139
Tjiboengoer incl. Lahardja	247.500	145.880	185.822	Tjikoepa.....	*)	—	—
Tjibodas.....	250.000	146.677	196.966	Tjilangla en Datarkadaka	430.000	246.142	310.015
Tjidjambe.....	—	(1) 2.535	(1) 2.535	Tjimangsoed.....	192.000	100.342	123.926
Tjiemmas.....	—	147.408	190.119	Tjimedang.....	70.000	(6) 27.403	(9) 41.606
Tjigebang.....	—	151.101	189.309	Tjinanggerang.....	47.450	(1) 1.539	(1) 1.539
Tjigembong.....	90.000	(3) 18.919	(3) 18.919	Tjisoegih.....	65.000	31.893	39.543
Tjihaoer Hillr.....	*)	—	—	Tjisompot.....	—	126.566	150.395
Tjikantjana.....	138.500	73.480	99.885	Tjondong Est.....	1.400.000	787.500	1.014.500
Tjikasintoe.....	—	207.900	273.270	Wangoenwatie.....	40.537	(1) 3.856	(1) 3.856
Tjikaso incl. Tjikasbaroe en Tjipangparang.....	—	366.103	452.745	CHERIBON.			
Tjikembang.....	80.000	67.943	90.492	Meta Wati.....	—	43.026	54.505
				Padabeunghar.....	57.000	(4) 9.105	(4) 9.015
				Tedja-Pasir Tjiwangoen..	—	(4) 11.108	(4) 11.108
				Tjijelat Gn. Wedoes.....	—	(2) 4.302	(2) 4.302

Cursief gedrukte zijn cijfers niet in het totaal begrepen.
Het cijfer () vermeld bij de ondernemingsproductie geeft aan hoeveel maanden is getapt.

*) Tap geheel stopgezet.

Ondernemingen.	Jaarooftaxatie 1938	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
V. Rubber in kg.			
PEKALONGAN.			
Boewaran en Blimbing (Gouv.)	401.000	324.391	418.532
Djolotigo	—	(6) 28.446	(8) 37.089
Kali Lanang	25.000	(4) 7.398	(6) 11.510
Proempang	455.000	239.666	321.846
Silowok Sawangan	175.000	(8) 98.338	(10) 108.628
Soebah (Gouv.)	320.000	274.090	364.739
SEMARANG.			
Assnan	*) —	—	—
Biting	186.500	(8) 130.227	(11) 181.627
Djati Roenggo	*) —	—	—
Geboegan	30.000	16.958	22.903
Gesangan	12.000	(4) 4.200	(6) 5.950
Getas	220.000	189.583	249.188
Gondoroso—Dadapan	33.000	(3) 4.690	(3) 4.690
Kali Manggis	25.200	(7) 13.433	(10) 17.963
Kalimas	292.500	162.951	205.955
Kali Sidi	25.500	(1) 1.732	(1) 1.732
Kebon Roto	19.900	(6) 12.648	(6) 12.642
Klein Getas	122.500	(7) 60.818	(10) 89.678
Medini en Djatikalangan	68.000	(5) 31.425	(8) 50.058
Merboeh (Gouvts.)	352.000	301.592	387.078
Ngobo	*) —	—	—
Pangoeng	7.000	4.097	(11) 5.032
Plaer	29.937	(7) 15.251	(10) 22.126
Pringkoeroeng	10.000	(2) 978	(2) 978
Sido Redjo	80.000	54.867	72.620
Soekamangli	232.000	151.733	184.958
Sringin	54.000	42.110	55.322
Tjoeroeg	75.000	57.296	72.549
JAPARA-REMBANG			
Balong en Banjoemanis (Gouvernements)	909.000	709.975	936.317
Kaliteloe (Gouvernements)	470.000	335.815	448.582
BANJOEMAS.			
Darmakradenan	*) —	—	—
Goenoeng Karet	174.200	(7) 73.860	(10) 100.874
Kali Minggir I—II	190.000	(1) 16.767	(1) 16.694
Kawoeng	—	352.076	481.605
Koebang Kangkoeng	210.900	95.142	112.305
Kroempoeit (Gouvts.)	412.000	333.786	434.564
Matengeng	90.000	53.010	72.189
Melowoeng	—	94.717	110.250
Mergokarahardjan incl. Goenoeng Panendjoan	—	130.622	170.044
Montjolimo en Panoulisan	175.000	128.920	167.078
Noesakambangan	—	126.030	170.571
Redjodjadi	140.000	62.972	77.056
Samoedra	235.000	108.867	133.420
Tjaroel I—II	200.000	88.745	113.773
Tjikoeoen	200.000	104.274	145.676
Tjiseroe incl. Tjipari	—	538.759	704.730
Wanasoeke	132.110	(3) 20.058	(5) 36.895
Warnasarie	—	148.977	183.878
SOERAKARTA.			
Bandoeng Wonolelo	5.000	(2) 416	(2) 416
Batoe Djames	455.000	392.095	507.756
Simo Estate	1.150.000	(7) 363.875	(10) 557.235
Tarikngaroem en Keda-woeng	185.000	(7) 88.570	(10) 112.887
Tegalombo	—	(2) 300	(2) 300
SOERABAJA.			
Dilem	135.000	(6) 57.941	(9) 91.409
Oeballan (Kedoeng Galih)	—	152.140	212.979
Pangoengan (incl. Bagon-gan)	140.000	(7) 67.615	(10) 91.900
Pengadjaran	110.600	33.013	116.500
Segoenoeng	72.750	(8) 28.414	(10) 34.784
Soember-Djae	230.000	(7) 63.527	(10) 83.250
Wonokerso	244.473	150.010	179.005
MADIOEN.			
Tretes (Gouvernements)	515.000	427.515	563.046
KEDIRI.			
Badek	190.000	(8) 121.311	(11) 172.110
Bintang	*) —	—	—
Boemiaioe	193.685	(8) 96.482	(11) 140.617
Bogor Prada	35.000	26.820	35.231
Brangah Banaran	290.000	210.602	269.502
Djaboeng	226.800	(8) 76.778	(9) 93.190
Djaejan	174.135	(8) 76.494	(11) 95.573

*) Tap geheel stopgezet.

Ondernemingen.	Jaarooftaxatie 1938	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
Djarangan	623.000	(4) 235.849	(7) 418.342
Djati Rubber Est. (Djati Toepakmergo)	—	13.747	(11) 16.295
Gabroe	310.000	210.524	264.802
Gambar	177.000	(7) 83.538	(10) 114.023
Gogonitie	—	(7) 95.836	(10) 137.084
Gondang Tapen	340.000	236.208	319.809
Kendalredjo	72.000	(4) 21.365	(6) 32.554
Kroewoek	450.000	(7) 265.623	(10) 381.019
Ngrangkah-Pawon	70.000	(6) 37.913	(9) 60.107
Panataran	30.000	(6) 24.945	(8) 35.113
Petoeng Ombo	333.153	(6) 107.846	(9) 151.361
Redjo-Agoeng	235.000	194.278	251.365
Rini	236.080	(7) 85.639	(10) 144.679
Sengon I en II	113.599	(3) 24.071	(3) 24.071
Setjang I—II	23.000	(3) 11.043	(4) 14.037
Soekaboemi I—II—III	45.000	(7) 24.054	(8) 27.863
Soekosewoe	—	81.071	102.157
Soember Nongko	—	(7) 127.109	(10) 168.647
Soember-Petoeng	289.000	239.550	301.487
Soerowinangoen	270.000	186.404	243.972
MALANG.			
Alas Tledak	48.000	(5) 25.904	(7) 36.771
Baleardjasarie	271.000	(6) 100.581	(7) 110.631
Bandoerdjo	450.000	(8) 270.428	(11) 350.520
Bandoeroto	200.000	(8) 123.568	(10) 146.009
Bantoor	*) —	—	—
Danoerodjo I—II	*) —	—	—
Donowarie	390.000	(8) 162.512	(11) 228.012
Gedangan Pantjoer en Soember Aroem	678.000	389.100	516.400
Gloengsing	—	(8) 144.741	(11) 186.699
Goejing	60.000	39.791	51.640
Goenoeng Ringgit	92.000	(8) 54.267	(11) 77.030
Goenoeng Sari en Pengoe-loeran	670.000	(8) 271.784	(11) 371.157
Kadjaran	42.683	(4) 12.990	(4) 12.990
Kali Bakar	350.000	148.453	117.366
Kali Djerok	460.810	(8) 159.493	(11) 205.552
Kali Klepoe	216.000	133.963	180.107
Kali Padang	120.000	(3) 43.988	(13) 43.988
Kali Tello	300.000	172.495	253.301
Lebak Roto (Geneng)	67.000	(7) 34.783	(10) 48.427
Limburg	935.000	(7) 501.557	(10) 701.742
Loengoerdowo	103.113	67.651	97.651
Molicardjo	170.000	84.574	108.748
Pantjoer Sarie	—	(5) 146.570	(8) 229.186
Petoeng Omboh	35.000	(1) 2.578	(1) 2.578
Poerbojo	—	248.975	331.675
Poerwodadie	350.000	(8) 203.209	(11) 290.055
Radja Poetri	*) —	—	—
Soember-Agoeng	98.700	70.645	(10) 77.840
Soember Djeroe en Soem-ber Bokor	*) —	—	—
Soember Doeren	*) —	—	—
Soember-Gesing	366.500	234.099	329.182
Soember Kerto	230.000	(8) 137.803	(11) 183.501
Soember Mandjing	280.000	183.200	229.800
Soember Mangis Kidoel	368.750	(7) 89.961	(10) 131.163
Soember Mas	260.000	(8) 182.811	(11) 245.907
Soember Nongko	407.794	(8) 186.221	(11) 240.241
Soember Pakel	*) —	—	—
Soember Perkoel	—	(7) 318.956	(8) 351.056
Soember Rowo	227.000	(6) 135.877	(6) 135.877
Soember Soeko-tangkep	774.890	491.804	615.604
Soember Telogo	70.000	(7) 37.858	(7) 37.858
Soember Tjoeling	137.000	81.218	106.533
Soember Woeloe	221.042	120.863	149.378
Sonosekar	220.000	(8) 132.200	(10) 166.250
Sonowangi	*) —	—	—
Telogo Redjo	1.080.000	454.501	584.001
Tempoor Sewoe	120.000	95.201	123.245
Tretes Pangoeng	120.000	90.560	117.072
Wonokerto	230.000	(8) 137.163	(16) 187.299
Wonokojo	*) —	—	—
Wonolopo (Kali Gading)	150.000	(8) 96.688	(10) 115.563
BESOEKI.			
Aengsono I—II	—	(7) 55.418	(10) 81.204
Anim Sand I—IV	161.000	94.114	(11) 121.498
Anim Sand V—VI	67.000	(7) 28.750	(10) 48.596
Bajoe Kidoel	219.000	139.463	172.152
Bandjarsarie	200.000	(7) 104.381	(10) 161.746
Dampar Renes	324.402	(5) 136.073	(8) 217.246
Djamintoro	131.846	65.436	88.415
Djatirono c.a.	107.000	76.323	100.834
Djolondoro	107.000	(7) 48.328	(10) 75.897
Doerdjo	240.057	(8) 103.143	(11) 135.018
Fremantle	15.500	(2) 1.672	(2) 1.672
Garahan kidoel	80.000	(4) 40.044	(4) 40.044
Gerengdjo	180.000	132.670	172.324
Glantangan	120.000	(5) 89.351	(7) 118.255
Glen Falloch	155.131	(8) 69.404	(11) 87.198
Glen More Estate	315.000	(6) 135.453	(8) 198.384

Het cijfer () vermeld bij de ondernemingsproductie geeft aan hoeveel maanden is getapt.

Ondernemingen.	Jaarooftaxatie 1938	productie.		Ondernemingen.	Jaarooftaxatie 1938	productie.	
		Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.			Januari t/m Sept.	Januari t/m Dec.
V. Rubber in kg.				Kebon Kedjai Doekoe... *) — — —			
Soekaloewey.....	133.584	111.392	151.853	Laboe Gadjah Kasang..	—	(3) 818	(3) 818
Soekaradja Est.....	300.000	219.236	294.647	Liki (Moeara Laboeh) ...	145.000	(6) 72.337	(6) 72.337
Soengei Bamban.....	—	156.530	205.873	Soengei Aoer..... *)	165.000	112.335	142.335
Soengei-Bedjangkar.....	—	347.918	440.931	Tandikat Lama.....	—	—	—
Soengei Biroeng.....	—	60.847	93.006	Timboeloen en Soengei	*)	—	—
Soengei Bloetoe..... *)	—	—	—	Tarap.....	—	—	—
Soengei Brohol Estate....	—	287.032	387.014	DJAMBI.			
Soengei-Kari.....	112.000	(7) 67.027	(10) 98.208	Batang Hari..... *)	—	—	—
Soengei Kopas.....	—	125.197	173.847	Pondok-Medja..... *)	—	—	—
Soengei Merah (incl. Batoe	—	—	—	Soengei Bloeroe..... *)	—	—	—
Lokong).....	900.000	448.113	563.077	LAMPONGSCHE DIS-			
Soengei Moesam.....	—	35.556	(2) 35.556	TRICTEN.			
Soengei Parit.....	400.000	240.040	(2) 323.970	Bergen.....	840.000	323.703	441.647
Soengei-Pendjara Soengei	—	113.644	168.694	Bogorredjo.....	—	(5) 73.700	(8) 122.840
Tampa.....	—	153.886	201.624	Egaharap en Langkapoera	250.000	(8) 166.514	(10) 215.132
Soengei Rampah Estate..	255.000	153.886	201.624	Kedaton en Gadies.....	1.500.000	721.589	932.675
Sum. Caoutchouc Mij.....	1.300.000	609.500	780.210	Kedondong.....	—	(6) 126.200	(9) 198.717
Tamaran Estate.....	396.650	(7) 161.828	(4) 216.807	Negara Ratoe.....	310.000	119.668	(9) 119.668
Tamboenan Estate.....	355.000	197.533	286.141	Negerija.....	—	(6) 124.650	(9) 181.605
Tanah Abang.....	40.824	31.187	40.760	Pesawaran.....	—	80.000	110.301
Tanah Besih.....	270.000	187.420	256.138	Redjosari.....	880.000	462.213	609.428
Tanah Datar.....	—	196.576	261.732	Rotterdam I.....	496.975	208.167	(11) 239.523
Tanah Hitam Hilir.....	—	187.837	246.816	Soengei Langka.....	400.000	(8) 199.053	(11) 293.238
Tanah Radja (Bedagei)...	800.000	580.575	802.371	Talang Padang..... *)	—	—	—
Tandjoeng Garboes.....	978.000	368.214	492.155	Tandjoeng Djati..... *)	—	—	—
Tandjoeng Kassau (incl.	—	444.939	574.059	Tandjoeng Kemala.....	370.000	177.669	233.447
Tandjoeng Merah).....	—	513.594	683.138	Tangkit Serdang.....	—	202.150	245.257
Tandjoeng-Kleing.....	—	377.000	522.711	Wai Awie.....	—	87.200	120.250
Tandjoeng Maria Est.....	750.000	160.048	(11) 195.126	Wai Beroeloe.....	—	(6) 106.250	(9) 162.711
Tandjoeng Pasir.....	—	304.487	364.446	Wai Lima.....	—	(5) 126.250	(7) 171.576
Tandjoeng Poerba.....	645.000	(8) 241.608	(11) 332.357	Wai Ratai.....	—	(6) 290.002	(9) 405.602
Telok Dalam.....	—	(7) 328.665	(7) 328.665	Wai Sekampong.....	—	(3) 8.887	(3) 9.887
Telok Pandjie.....	880.000	(8) 209.730	(10) 271.371	Wai Semah.....	—	(6) 78.450	(9) 111.888
Timbang Deli.....	500.000	(2) 14.729	(3) 18.239	PALEMBANG.			
Timbang Serdang.....	100.000	—	—	Aer Temam.....	500.000	398.479	516.574
Tjinta Radja..... *)	1.230.000	646.835	827.625	Moesi II.....	794.345	(8) 332.407	(11) 446.650
Tjoerangie en Terlok.....	—	—	—	Pematang..... *)	—	—	—
ATJEH EN ONDER-				BENKOELEN.			
HOORIGHEDEN.				Aer Koeperas.....			
Alhambra.....	—	18.162	25.898	Soeban Ajam.....	47.500	(7) 5.232	(8) 5.632
Aloer Djamboe.....	—	532.974	690.489	Westkust.....	—	(4) 3.563	(4) 3.563
Aloer Poerba.....	20.000	(6) 6.227	(6) 6.227	RIOUW EN ONDER-			
Boekit Pandjang.....	350.000	227.269	309.657	HOORIGHEDEN.			
Damar Sipoe.....	525.545	323.500	438.680	Awi en Momol.....	6.000	(7) 2.951	(10) 3.791
Gadjah Meuntah.....	300.000	(8) 144.354	(11) 189.713	Batam Estate.....	71.000	58.850	75.438
Gedong Biara Estate.....	520.000	329.202	453.677	Bintan.....	319.290	129.637	(11) 153.957
Lae Boetar.....	250.000	(2) 30.698	(2) 30.698	Djapoera.....	336.100	165.816	201.747
Langsa (Gouvernements).	1.300.000	937.178	1226.905	Gading en Ajer Moelek...	861.640	355.782	433.983
Langsar Kemoening en	—	363.955	508.855	Galang Besar.....	—	(8) 60.893	(11) 69.563
Aloer Gading.....	—	144.300	197.487	Kepala Djeri.....	—	115.120	143.979
Medang Ara Estate.....	320.000	256.368	324.259	Klawat.....	307.400	(7) 120.242	(9) 154.416
Mopoli (incl. Semadam)...	420.000	56.567	57.047	Nankoku Rubber Estate.	136.325	42.347	55.802
Meureubo.....	560.000	63.162	(11) 72.936	Noembing.....	—	243.195	309.640
Paja Ramboeng.....	166.540	70.998	97.755	Pulau Bolang.....	318.011	(7) 33.123	(7) 33.123
Pajaja Tampah.....	159.800	59.784	(10) 65.828	Soengei Lalah.....	309.000	211.724	283.462
Peureula.....	79.727	78.130	(9) 78.207	Soengei Parit.....	218.000	139.640	188.514
Pirah.....	170.200	378.367	(11) 431.501	Soengei Sago.....	544.150	187.702	249.405
Rantau.....	700.000	216.637	(8) 293.885	Tandjoeng Koeboe.....	16.000	7.651	9.773
Rimbah Sawang.....	503.837	125.507	155.580	WESTERAFDEELING			
Seroeway Est.....	284.000	398.000	156.899	VAN BORNEO			
Simpang Kanan.....	398.000	143.644	(3) 210.967	Ajer Hitam.....	150.500	8.680	9.781
Simpang-Kiri.....	442.000	70.436	(3) 70.436	Azuma Ryosake (Moeng-	34.500	1.364	1.777
Soengei-Ijoe.....	450.000	289.500	380.820	goeola).....	151.419	(4) 37.170	(4) 37.170
Soengei Lipoet.....	550.000	—	—	Batoe Doelang.....	—	(6) 1.865	(9) 3.085
Soemanjam/Tripa..... *)	225.000	—	—	Bong Diin Sen.....	—	—	—
Tamiang Oepah en Boekit	—	478.227	580.649	Dalle.....	—	—	—
Bandar.....	—	178.766	228.956	Djoe Hong..... *)	26.000	(6) 15.866	(9) 22.346
Tandjoeng Semantoh.....	1.098.900	125.427	172.729	Kapoeas en Soengei Dekan	250.000	119.947	(11) 142.603
Tengoelan Est.....	429.600	237.447	(5) 307.075	Lay A Tong.....	—	(6) 1.756	(7) 1.822
Timbang Langsa.....	180.000	53.711	(8) 71.073	Loeboeklaga..... *)	—	—	—
Wassenaar.....	112.000	5.624	7.417	Nanga-Djetah.....	240.000	(6) 37.857	(8) 44.429
TAPANOELI.				Pasaan.....	7.000	(3) 3.146	(6) 4.478
Aek Gambir.....	—	2.532	3.356	Sebatat.....	39.500	(1) 910	(1) 910
Albion.....	17.000	(7) 112.080	(10) 150.320	Serandjin.....	230.322	85.786	107.020
Anggoli.....	298.289	260.720	352.640	Sijapat en Teroesan.....	140.000	(5) 8.110	(7) 8.662
Batang Toroe.....	—	6.517	7.701	Slamet..... *)	—	—	—
Djamboer Menoenggal....	—	299.269	378.260	Soengei Baik.....	—	(4) 2.779	(4) 2.779
Hapessong.....	—	104.080	129.520	Soengei Malas..... *)	—	—	—
Hapessong.....	—	230.071	294.400	Soengei Poetat.....	35.000	(2) 3.034	(2) 3.034
Lapian.....	—	139.920	183.440	Soengei Poetih.....	35.000	(6) 9.500	(6) 9.500
Loemboe.....	160.000	268.900	348.640	Soengei Tapang en Ento-	—	—	—
Malomboe.....	650.923	44.650	58.570	dan..... *)	—	—	—
Marpingan.....	—	186.800	246.960	Tainan.....	66.000	(7) 11.635	(8) 13.060
Pandoeroengan.....	—	286.800	364.400	Tampe.....	—	(3) 1.650	(4) 2.250
Penang Soré.....	75.000	311.920	400.720	Tio Tek Bie I, II, III IV	60.900	23.819	(11) 27.743
Pidjor Koling.....	300.000	139.870	169.920	Tjam Tet Hin..... *)	—	—	—
Sangkoeoer.....	591.240	—	—	Tjampaka..... *)	49.500	(2) 2.085	(2) 2.085
Si Gala-Gala.....	400.000	—	—	Tjong A Djong..... *)	—	—	—
SUMATRA'S WEST-	275.000	—	—	Tjhin Tjoen Sang.....	12.500	(3) 1.751	(4) 1.731
KUST.	—	—	—				
Anei Doekoe.....	—	—	—				
Batang Datar en Boenga	—	(3) 13.304	(3) 13.304				
kajoe..... *)	—	—	—				

Het cijfer () vermeld bij de ondernemingsproductie geeft aan hoeveel maanden is getapt.
*) Tap geheel stopgezet.

Statistisch overzicht van de door den beheerder der tabaksaccijnszegels gedurende de maand Januari 1939 verstrekte banderolles voor den tabaksaccijns.

De in dit overzicht vermelde bedragen geven aan de accijns waarde, waartoe in elke prijsklasse banderolles zijn verstrekt. Weder ingeleverde banderolles zijn niet in aftrek gebracht.

Kleinhandels- prijs op de banderolles in centen	Bedrag van den accijns					Kleinhandels- prijs op de banderolles in centen	Bedrag van den accijns				
	Strootjes 20%	Sigaren 20%	Sigaretten 30%	Gekorven tabak 30%	Totaal		Strootjes 20%	Sigaren 20%	Sigaretten 30%	Gekorven tabak 30%	Totaal
1	221.997,20	27.169,—	137.683,90	87,77	386.937,87	90	—	438,84	868,32	1.927,80	3.234,96
1½	—	89,10	—	—	89,10	95	—	—	—	—	—
2	11.876,36	1.235,11	2.606,40	461,50	16.179,37	100	—	1.037,60	986,40	—	2.024,—
2½	6.895,20	81,—	18,—	265,20	7.259,40	110	—	848,32	234,96	—	1.083,28
3	3.283,20	1.848,24	204.195,85	8.491,21	217.818,50	120	—	369,12	872,64	—	1.241,76
3½	—	134,40	—	38,32	172,72	130	—	130,52	—	93,60	224,12
4	—	105,83	105.447,17	4.691,72	110.244,72	140	—	102,76	40,32	171,36	314,44
4½	—	—	—	—	—	150	—	86,20	610,20	43,20	1.518,60
5	10.365,44	422,60	64.245,60	3.542,58	78.576,22	160	—	234,56	203,52	69,12	507,20
6	195,84	594,64	46.531,73	12.421,16	59.743,37	180	—	489,60	1.272,24	—	1.761,84
7	134,40	112,56	132.001,65	—	132.248,61	200	—	783,20	—	—	783,20
8	—	85,96	11.473,92	162,25	11.722,13	225	—	42,75	45,90	—	88,65
9	—	27,72	—	777,60	805,32	250	—	325,—	1.071,—	—	1.396,—
10	—	2.554,80	141.681,12	5.327,52	149.563,44	275	—	141,90	56,10	—	198,—
11	—	230,96	—	—	230,96	300	—	955,20	—	—	955,20
12	—	2.605,44	—	1.483,50	4.088,94	325	—	17,55	—	—	17,55
13	—	62,92	—	175,04	237,96	350	—	858,90	—	—	858,90
14	—	24,64	16,13	5.712,—	5.752,77	375	—	354,75	76,50	—	431,25
15	—	366,60	8.524,44	4.956,84	13.847,88	400	—	1.026,40	—	—	1.026,40
16	—	—	—	26.422,08	26.422,08	425	—	—	—	—	—
17	—	—	—	657,91	657,91	450	—	191,70	—	—	191,70
18	—	47,52	—	8.669,60	8.717,12	475	—	64,60	—	—	64,60
19	—	—	—	155,04	155,04	500	—	2.150,—	—	—	2.150,—
20	—	197,60	11.404,80	1.550,88	13.153,28	550	—	587,40	—	—	587,40
22½	—	—	—	96,39	96,39	600	—	2.263,20	—	—	2.263,20
25	—	419,—	2.988,—	162,—	3.569,—	650	—	555,10	—	—	555,10
27½	—	—	—	5.200,47	5.200,47	700	—	176,40	—	—	176,40
30	—	70,08	8.013,60	131,40	8.215,08	750	—	400,50	—	—	400,50
35	—	—	214,20	5.146,68	5.360,88	800	—	43,20	—	—	43,20
40	—	93,76	106,08	1.860,48	2.060,32	850	—	45,90	—	—	45,90
45	—	—	—	637,74	637,74	900	—	48,60	—	—	48,60
50	—	577,68	3.266,40	2.550,—	6.394,08	950	—	—	—	—	—
55	—	37,40	—	—	37,40	1000	—	—	—	—	—
60	—	182,40	48,96	1.495,44	1.726,80	1100	—	112,20	—	—	112,20
65	—	271,44	37,44	230,10	538,98	1200	—	163,20	—	—	163,20
70	—	96,74	—	50,40	147,14	1300	—	—	—	—	—
75	—	608,55	5.356,80	474,30	6.439,65	1400	—	—	—	—	—
80	—	—	5.645,76	710,40	6.356,16	1500	—	204,—	—	—	204,—
85	—	580,72	3.839,28	—	4.420,—						
						Totaal	254.747,64	56.962,58	901.685,33 ¹⁾	107.100,60	1.320.496,15

1) Hiervan bestemd voor:

Machinaal vervaardigde sigaretten f 641.681.—
Handwerk-sigaretten „ 213.295.—
Buitenslands vervaardigde sigaretten „ 46.709.—